

Vaduguns

Trešdiena • 2013. gada 3. aprīlis • Nr. 25 (8524)

CENA abonentiem Ls 0,33
tirdzniecībā Ls 0,38

Šķiro atkritumus

3.

Zināmi pūtēju orķestru skates rezultāti

XXV Vispārējo latviešu Dziesmu un XV Deju svētku pūtēju orķestru skatē Latgales novadā 1.vietu augstākās grūtības pakāpes grupā ieguvis Egona Salmaņa vadītais Balvu Kultūras un atpūtas centra pūtēju orķestrīs "Balvi" ar 45,07 punktiem. Skatē piedalījās desmit orķestri, arī Baltinavas novada kultūras nama pūtēju orķestrīs, kuru vada Aigars Bukšs. Šis orķestrīs startēja zemākās grūtības pakāpes grupā un ūrija viņus novērtēja ar 30,60 punktiem.

Baltinavieši uzstāsies**Rīgā**

20.aprīlī Rīgā ar izrādi "Ontans i rodne" viesosies Baltinavas dramatiskais kolektīvs "Palādas". Izrādes laikā skatītāji uzzinās, kā latgalieši cīnās ar izslavētās latgaliešu viesmīlibas sekām, kā arī noskaidros, cik jautra reizēm var izvērsties negaidītu ciemiņu ierašanās mājās. Izrāde "Ontans i rodne" būs skatāma kinoteātri "Splendid Palace" latgaliešu valodā.

Var mainīt vēlēšanu iecirkni

Lidz 7.maijam vēlētāji var izmantot iespēju mainīt sākotnēji reģistrēto vēlēšanu iecirkni. Vēlēšanu iecirkni drīkst mainīt uz jebkuru citu vēlēšanu iecirkni tās pašvaldības administratīvajā teritorijā, kurā vēlētājam bija reģistrēta dzīvesvieta 90 dienas pirms vēlēšanām, vai uz jebkuru vēlēšanu iecirkni tajā pašvaldībā, kur vēlētājam pieder nekustamais īpašums. Piesakot iecirkņa maiņu, jāuzrāda pase vai personas apliecība. Mainot iecirkni uz to pašvaldību, kur vēlētājam pieder likumā noteiktā kārtībā reģistrēts nekustamais īpašums, papildus jāuzrāda īpašuma tiesības apliecinotā dokumenta - Zemesgrāmatas akts vai izziņa no Zemesgrāmatas.

Sanāksmes lauksaimniekiem

Lauku atbalsta dienesta Ziemeļaustrumu reģionālā lauksaimniecības pārvalde informē, ka 4.aprīlī plkst.10.00 Brīvības ielā 46a, Balvos, notiks sanāksme lauksaimniekiem par platību maksājumu jauno sezonu, LAP aktualitātēm; klientu apkalpošanu pārvaldē, kontrolēm un citiem jautājumiem. Sanāksmes notiks arī citviet: Baltinavā – 8.aprīlī, Viļakā – 11.aprīlī un Rugājos – 12.aprīlī.

Foto - Z.Loginā

Demonstrē SIA "Eco Fabrika" adītās formas. Pašapziņas celšanas studijas "Lote" jaunietes Madara Sirmace (no kreisās) un Amanda Saleniece demonstrēja SIA "Eco Fabrika" Balvos radītās skolēnu formas. Uzņēmuma direktors Guntars Šults un ražošanas vadītāja Dace Šulta prezentācijā vecākiem un skolotājiem parādīja formu izskatu, cenas ar un bez skolas logo, aksesuārus un to, kā šīs formas jākopj. Tēriem, kuros puse uz pusi izmantota vilna un akrils, vajadzīga īpaša kopšana. Fotogrāfijā redzamā vestīte ar krāsainu kalka apdares malu un pievilktu apakšmalu bez logo izmaksās 15 latus, ar logo - 2 latus dārgāk.

Uz skolu - formās

27.martā Balvu Valsts ģimnāzijā notika vecāku kopsapulce, kuras laikā viens no jautājumiem bija par vienota apģērba elementa ieviešanu skolā no nākamā mācību gada sākuma.

Diskusijas par skolas formu ieviešanu Balvu Valsts ģimnāzijā izskanējušas jau pirms vairākiem gadiem, taču tikai tagad ģimnāzijas padome pieņēmusi lēmumu formas ieviest jau no šī gada 1. septembra. "Man gan negribētos tās vēl saukt par formām, jo pagaidām runājam tikai par viena apģērba elementa ieviešanu. Lai arī būsim jauna ceļa lauzēji Balvu novadā, statistika liecina, ka formu atdzīmšanai Latvijas skolās ir tendence palielināties," saka skolas direktore Inese Paidere. Viņa savā prezentācijā demonstrēja skolas formu vēsturi, plusus un minuss, rādīja piemērus, kādas formas ir citās Latvijas skolās un citās valstīs. "Diskusijās spriedām, kāds tieši būs šīs tērpas elements, un nonācām pie lēmuma, ka skolēni varēs izvēlēties vesti vai jaciņu. Ventes minuss ir tāds, ka būs grūti piemeklēt, ko zem tās vilkt apakšā, lai neizskatītos raibi," sprieda skolas padomes priekšsēdētāja Sandra Kindzule. Savukārt skolēnu prezidents Andris Čubars uzskata, ka forma rada piederības sajūtu savai skolai. Viņaprāt, forma skolēnus pieradinās pie tā, ka skola ir viņu darbavietā, ka uz skolu jādodas pildīt savu galveno pienākumu - smelties zināšanas. Pie plusiem viņš min, ka var nepirkt uzreiz visu piedāvāto komplektu, bet gan tikai vienu elementu, tā vecākiem samazinot izmaksas. "Uzskatu, ka forma uzlabo skolēna stāju, turklāt no rīta nebūs jādomā, ko lai velk mugurā. Mīnuss ir tas, ka mēs nezinām, kāda būs forma

kvalitāte, vēl nav izvēlēta krāsa un nav zināmas izmaksas. Dažiem skolēniem forma var ierobežot radošumu," pieļauj A.Čubars. Skolā jau notikušas divas anketēšanas, kas liecina, ka skaitliskais vairākums ir par formu ieviešanu ģimnāzijā. Viņš demonstrēja tabulas ar skaitļiem, kuri rāda, ka vairums skolēnu gan ģimnāzijā, gan pamatskolā, kur veica aptaujas, ir par formām vai to elementiem. Būs arī trešā skolēnu anketēšana, lai vienotos par krāsu. "Uzskatu, ka ar formu skolēns izskatīsies pēc skolēna, nevis demonstrēs jaunākās modes tendences. Izdevumi, protams, būs, taču ar to jārēķinās savlaikus. Ja būs tādi tēri, kādus redzēju vecāku kopsapulcē, tad man patik," saka divu skolnieču mamma Ilze Smirnova. No Balvu novada domes saņemts solijums daļu no vecāku izdevumiem par skolēnu formu iegādi līdzfinansēt. "Jā, tas bija mans priekšlikums, jo, viesojoties Īrijā, redzēju, cik skolēni formās labi izskatās un tā pauž piederību savai skolai. Ja Balvu Valsts ģimnāzijas lēmums būs par labu skolēnu formu ieviešanai, atbalsts būs," saka novada domes priekšsēdētājs A.Kazinovskis. Savu redzējumu, kādas varētu izskatīties skolēnu formas, piedāvāja vietējie ražotāji - SIA "Eco Fabrika". Viņi demonstrēja meiteņu vestīti un jaku tumši sarkanā krāsā ar dekoratīvām baltām svītrīņām, kā arī zēnu formas tērpas elementus. Vecāki uzņēmējiem uzdeva jautājumu, kādas būs tērpas izmaksas, uz ko saņēma konkrētas atbildes. Vecākus interesēja, cik ilgi tērps kalpos, kā to kopt un mazgāt. I.Paidere piebilda, ka šie uzņēmēji nav vienīgie. Jau tuvākajā laikā izskatis arī citu firmu piedāvājumus.

Z.Loginā

Nespēj paitet garām
Dod pajumti pamestiem dzīvniekiem

Angļu valodas eksāmens aiz muguras
Izsaka viedokļus

Piedalās mūzikas konkursā "Balsis".

8. lpp.

Gatavo kīrbju krēmzupu.

9. lpp.

Vārds žurnālistam

Vairs īsti neatceros, kurš sabiedrībā pazīstams cilvēks teicis: "Jo vairāk iepazistu cilvēkus, jo vairāk milu dzīvniekus." Šo domu atbalstu simtprocēntigā, jo esmu pārliecināta, ka dzīvnieki ir sirdsgudrāki un nesalīdzināmi vairāk spējīgi uz cēlu rīcību nekā cilvēki. Lai gan viss, kas saistīts ar mūsu *mazajiem brājiem*, spēj aizkustināt mani līdz asarām, uzskatu sevi par samērā glēvu, no ērtībām atkarīgu cilvēku. Tādēļ apbrīnoju tos, kuri pilnībā ziedoja nelaimē nonākušu dzīvnieku glābšanai, piedāvājot viņiem pajumti, ēdienu un savu mīlestību. Par vienu no šādiem cilvēkiem uzzināju pirms pāris nedēļām un sapratu, ka galvenā šo entuziastu rakstura īpašība ir drosme. Drosme, neaizbildinoties ar nepiemērotiem sadzīves apstākļiem, naudas, laika trūkumu, ziedojojot savas ierastās ērtības, nereti pretī saņemot apkārtējo nosodījumu, uzņemties atbildibū un rūpēties par nelaimē nonākušām mazajām dvēseleitēm. Gribas novēlēt visiem dzīvnieku aizstāvjiem: lai pietiek spēka un pacietības, sniedzot mīlestību mazajiem astaiņiem un ķepaiņiem! Un nekad neaizmirstiet, ka atbildam par tiem, kurus esam pieradinājuši!

Irēna Tušinska

Latvijā

Piemin 64. gadadienu kopš Latvijas pilsonu masveida deportācijām uz Sibīriju. 25. martā vairāk nekā 100 cilvēki, lielākoties vecāki gadagājuma ļaudis, pulcējās atceres pasākumā pie Latvijas Okupācijas muzeja ēkas. Pie muzeja iedēzda vairākus desmitus sveču, iedzīvotāji rokās turēja sarkanbaltsarkanu, kā arī citu krāsu ziedu pušķus, kurus viņi nākamās stundas laikā nolika pie Brīvības pieminekļa. Pēc piemiņas brīža pasākuma dalībnieki arī apskatīja Okupācijas muzeja pagaidu telpas un ekspozīciju Raiņa bulvāri 7.

Skolniece vēršas Satversmes tiesā. Satversmes tiesā divas reizes vērsusies kāda 12.klasses skolniece, kura savā pieteikumā apstrīdēja Ministru kabineta (MK) noteikumu atbilstību Satversmei, kas nosaka angļu valodas eksāmena norisi pavasaras brīvlaikā. Satversmes tiesa abas reizes viņas pieteikumu atteicās pieņemt un lietu neierosināja.

Sveic 101 gadu vecu rīdzinieci. Rīgā ir vairāki desmiti iedzīvotāji, kuri pārkāpuši simts gadu slieksni. Iedzīvotājiem, kuri ir vecāki par simts gadiem, pašvaldība dzimšanas dienā dāvina simts latu. Šā gada pirmajos divos mēnešos 100 latu pabalsts izmaksāts jau 18 senioriem, bet pērn kopumā – 71 rīdziniekam. Šonedēļ dome sveica rīdzinieci Zelmu Zariņu 101 gada jubilejā. Kundzei ir divas mazmeitas, četras mazmazmeitas, divi mazmazmazdēli un nu jau arī divas mazmazmazmazmeitas.

Divus gadus vecs bērns pārdozē medikamentus. Lieldienās Kurzemē divus gadus vecs puika saindējies ar asinsspiedienu pazeminošiem medikamentiem, informē Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestā. Zēnam palūgti aiznest mammai zāļu plāksnīti, bet pa celām dažas tabletēs no iepakojuma izbirušas un zēns tās apēdis. Bērns nogādāts slimnīcā. Vidzemē 16 gadu veca meitene nogādāta slimnīcā pēc tam, kad pašu suns iekodis viņai sejā uzacu rajonā, jo jauniete bija piegājusi pārāk tuvu sunim, kad tas ēdis. Savukārt Latgalē 43 gadus vecs vīrietis paklupis un nokritis no bēniņiem. Vīrietis nogādāts slimnīcā ar aizdomām par muguraula lūzumu. Kopumā svētdien NMPD saņēma 1365 izsaukumus, no tiem 164 bija saistīti ar traumām.

Jaunā Latvijas Televīzijas valde darbu sāks 2.aprīlī. LTV vadība pirmo reizi būs trīs cilvēku sastāvā, jo iepriekš televīzijā bija tikai valdes priekšsēdētājs. Tā izvēlēta diezgan pamatīgā konkursā, piesaistot kandidātu apzināšanā un izvērtēšanā arī personālatlases kompāniju. Ar jauno valdi saista cerības par izmaiņām sabiedriskā medija saturā. Par sabiedriskās televīzijas vadītāju izraudzījās Ivaru Belti, par valdes locekli programmu attīstības jautājumos Sergeju Nesterovu, bet par valdes locekli finanšu un tehnoloģiju jautājumos – Māri Skujiņu. LTV vadībai jau šogad būs jāpanāk skatītāju skaita pieaugums un labāks sabiedrības vērtējums par raidījumu saturu.

/Zījas no portāla www.tvnet.lv/

Pārmaiņas

Lai dots devējam atdodas

Pirms pieciem mēnešiem nelaime skāra Balvu novada Mednevas invalīdu biedrības namu. Pēkšni izcēlās ugunsgrēks, kas izpostīja ēkas augstāvū un daļu jumta seguma. Skaistā ēka šoziem bija ne-apkuriņata, taču ar aprili tajā sagaidāmas pārvērtības. Biedrības bijusi vadītāja Biruta Nagle enerģiski rīkojusies, lai sagādātu nepieciešamos būvmaierālus un māju atjaunotu.

Biruta Nagle atzīst, ka joprojām sāp sirds par notikušo. Skaistajā, mājīgajā namā ilgāku laiku nevar radoši darboties, te nenāk cilvēki un nenotiek pasākumi. Pēc ugunsgrēka Biruta bija apņēmības pilna darīt iespējamo, lai ātrāk novērstu sekas. Viņa sāka organizēt dažādu būvniecības materiālu vākšanu, uzrunājot firmu un iestāžu vadītājus. Biruta Nagle to darīja internetā, rakstot un izsūtot vēstules. Tie bija lūgumi iespēju robežās ziedot dažādus celtniecības materiālus, lai Mednevas pagastā atjaunotu ugunsgrēka izpostīto māju. Viņa atceras, ka pērnā gada nogale nenesa īpašu veiksmi. Tuvojās Jaunais gads, firmām bija steidzami darbi, un gandrīz neviens neiedziļinājis lūdzējas sniegtajā informācijā. Taču šopasās par visiem kopā sarūpēts diezgan vērienīgs materiālu klāsts. Biruta Nagle ar asarām acīs visiem saka siltu paldies un nebeidz priecāties par firmu ziedojušiem. Tur ir akmens vates krājumi, antiseptikas līdzekļi un lakas, apdares dēļi un citi materiāli. "Logu serviss" Balvos atveda logu.

Šobrīd par invalīdu biedrības priekšsēdētāju ievēlēta Skaidrīte Krieviņa no Balviem. Biruta viņai vēl energiju un aktivitāti, lai kopējiem spēkiem, atsaucoties pagastam un novadam, telpas atgūtu iepriekšējo jauko izskatu.

M.Sprudzāne

Foto - M.Sprudzāne

Paldies par ziedojušiem. Mājas iekštelpās salikti dažādi būvniecības materiāli. To klāsts izskatās apjomīgs, taču Biruta Nagle teic, ka vēl vajag daudz - jumta loknes, darbaspēku. Viņa cer, ka kopējiem spēkiem visu izdosies padarīt.

Lai ātrāk atjaunotu. Nama remontdarbus plāno sākt aprīlī. Ja labi veiksies, darbus plānoti pabeigt vasarā. Tad šis nams Mednevas pagasta centrā atkal varēs uzņemt apmeklētājus un cilvēki radoši un aktīvi darboties.

Notikums

No uzvaras šķīra viens solis

Ne reizi vien Balvu Valsts ģimnāzijas un Balvu Amatniecības vidusskolas skolēnu teātra sporta komandas apliecinājušas savu varēšanu dažāda mēroga teātra sporta turnīros. Izcīnot 2. vietu vidusskolu un 2. vietu 5. – 6. klašu grupā, panākumus balvenieši guva arī 22. un 23. martā lecavā notikušajā 15. Latvijas skolu jaunatnes teātra sporta turnīrā.

Celš uz panākumiem aizsākās Balvos 9. martā notikušajā Latgales reģionālajā teātra sporta turnīrā. Tomēr tikai 18. martā pēc rezultātu paziņošanas BVĢ teātra studijas "Pipariņš" un BAV teātra studijas "Kabitelis" dalībnieki saņēma priečīgo zīņu, ka par valsts mēroga uzvaru cīņīs ar labākajiem teātra sporta pārstāvjiem no visas Latvijas.

Vidusskolu grupā piedalījās 14 komandas, un pirmo uzvaru "Pipariņš" guva, pieveicot Salaspils komandu. Savukārt par ieklūšanu turnīra superfinālā BVĢ skolēni sacentās ar valmieriešiem. Galvenā loma šajā cīņā bija atvēlēta komandu kapteiņiem. Viņu uzdevums bija nospēlēt viena aktiera teātri par vairākām tēmām. "Mūsu komandas kapteine Laura Gercāne notēloja tik labi, ka ūrija viņas sniegumu novērtēja ar augstāko punktu skaitu, turpretim valmierieši nedabūja nevienu punktu," stāsta "Pipariņš" trenere, skolotāja Aija Dvinska. Laura, kura ar teātra sportu nodarbojas kopš 5. klases, atzīst, ka tas viņai bija pats grūtākais mirkis visā turnīra laikā: "Biju nedaudz savainojuusi muguru un jau pārgērbusies, kad mani lūdza kāpt uz skatuves, lai cīnītos par komandas ieklūšanu finālā. Taču uz skatuves visas neērtības tūlit aizmirsās."

Superfinālā vidusskolas vecuma grupā studijas "Pipariņš" komandas (11. klases skolnieces Laura Gercāne, Elīna Zujāne, Laura Jermacāne un Alīna Gromova) pretinieki bija Madonas vidusskolas un Rīgas Hanzas vidusskolas skolēni. "Komandas cīņās joti līdzīgi. Tikai saskaitot kopējo punktu skaitu, izrādījās, ka ar viena punkta pārsvaru (98 punktiem) uzvarēja Madonas vidusskola, bet "Pipariņš" un Rīgas Hanzas vidusskolas komanda dalīja otru vietu, katra saņemot 97 punktus," par savu audzēķu panākumiem gandarīta trenere A. Dvinska. Viņa ir pārliecināta, ka šādu rezultātu meitenes

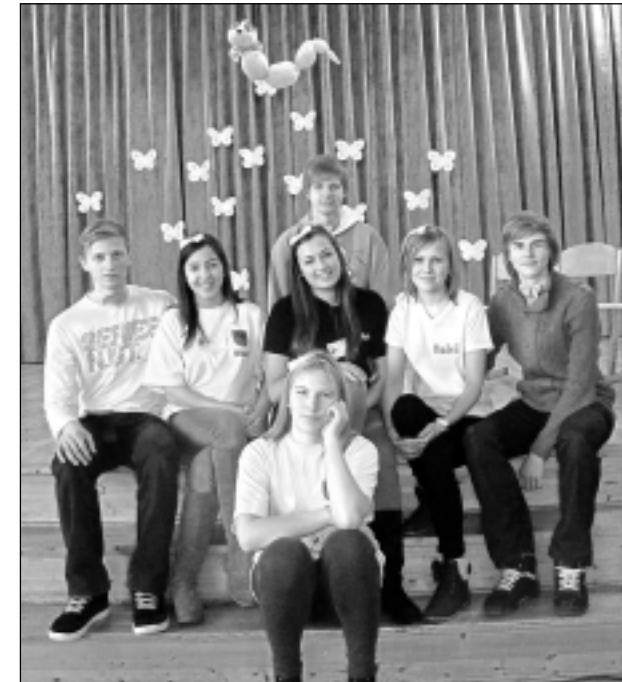

Foto - no personīgā arhīva

Pēc sacensībām. Teātra studiju "Pipariņš" un "Kabitelis" teātra sporta komandu dalībnieki turnīra laikā atbalstīja viens otru un priečājās viens par otra panākumiem.

guvušas smagu treniņu darba rezultātā.

Arī BAV 5. – 6. klašu teātra sporta komandu no uzvaras turnīrā un galvenās balvas - rotaļu mērķa kā Lielā Šū - šķīra tikai viens solis. "Kabitelā" dalībnieki Annija Ertmane, Laura Garā, Elvis Pužulis un Samanta Makarova, kā arī viņu trenere Iveta Supe nesumst, ka nekļuva par uzvarētājiem, bet palika otrie, jo ieklūšana valsts mēroga sacīkšu superfinālā pats par sevi ir ļoti liels sasniegums. "Man ir liels prieks par audzēķu panākumiem. Bērni ir malači, jo ieklūt superfinālā un iegūt 2. vietu tik daudzu Latvijas labāko komandu konkurencē ir lielisks sasniegums," uzskata komandas trenere I. Supe.

I.Tušinska

Kāpēc iedzīvotāji kūtri šķiro atkritumus?

Viedokļi

Atkritumu šķirošanai jābūt vērtībai

GINTA GAILUMA, SIA "ZAAO" šķirošanas daļas vadītāja

Vairums cilvēku nav informēti, ka videi kaitīgos atkritumus iespējams šķirot. Ja Latvijā par elektrisko un elektronisko atkritumu šķirošanas iespējām izveidotu līdzīgu ažiņotāžu, kā tas bija ar PET pudeļu nodošanu, cilvēki saprastu, ka tā ir vērtība. Piemēram, lielāko daļu atkritumu, kuros nav bīstamo vielu, cilvēki nodod metāllūžņos. Iedzīvotāji saprot, ka tā ir vērtība, ko iespējams realizēt un par to saņemt naudu. Ja cilvēki saprastu, ka, piemēram, ledusskapjos un televizoros ir bīstamas vielas, tas viņus mudinātu arī videi kaitīgos atkritumus aizvest uz to savākšanas vietu. Sabiedrību nepieciešams nepārtraukt izglītot. Pretējā gadījumā vērojams

informācijas trūkums un nav cerētā rezultāta. Piemēram, Balvos, salīdzinot ar pagājušā gada nogali, kad videi kaitīgos atkritumus nepieteica neviens cilvēks, šī gada aprīlī ir jau vismaz septiņi pieteikumi par kaitīgo atkritumu savākšanu. Tajā pašā laikā jāteic, ka kopumā Balvos cilvēki EKO laukuma sniegtās iespējas izmanto maz. Iespējams, tas skaidrojams ar to, ka šķiroto atkritumu pieņemšanas laukumu atvēra ziemā, kad ir klusais periods un cilvēkus mazāk nodarbina šāda veida jautājumi. Pienāks pavasaris un, ja cilvēki zinās, kurā vietā var bez maksas aiznest atkritumus, kādēj lai viņi to nedarītu? Zināma daļa vainas par to, ka cilvēki kūtri šķiroto atkritumu, jāuzņemas arī videi kaitīgo preču apsaimniekotājiem. Nav noslēpums, ka atkritumu savākšanas operatori par videi kaitīgo preču savākšanu nereti saņem pārāk mazu samaksu.

Sekas, nešķirojot videi kaitīgos atkritumus, ikdienā just nevar. Jāpriet kādam laikam. Cilvēki nereti neapzinās, ka, piemēram, no ledusskapja izraudzīt kompresoru, lai to nogādātu metāllūžņu uzpirkšanas punktā, gaisā izdalās veselībai bīstamā viela freons. Kā zināms, šādu kaitīgu vielu ietekmē gan nākamās paaudzes pārstāvji, gan arī pats vāinieks pēc dažiem gadiem var saslimt ar, piemēram, ļaundabigu audzēju. Un cilvēks, neapzinoties savas rīcības iespējamās sekas, var pat nesaprast, kādēj slimība piemēklējusi tieši viņu. Protams, neapgalvoju, ka tieši freons var būt nelaimes cēlonis, jo ir arī daudzas citas veselībai un videi bīstamas

vielas, kas rodas no elektriskajiem un elektroniskajiem atkritumiem. Tāpat bīstami ir smagie metāli, kuri, piemēram, dedzinot plastmasu, nonāk uz mūsu pašu zemes, augļu kokiem un visa tā, ko ikdienā lietojam uzturā. Visbeidzot, sekas par videi kaitīgo atkritumu nešķirošanu var būt arī naudas soda izteiksmē. Ja valsts neizpildīs paredzēto atkritumu šķirošanas plānu, kādam par to būs jāmaksā. Diemžēl latviešiem jau no padomju laikiem ieaudzināts, ka vārds 'kāds' nekādā gadījumā neattiecas uz mani. Tāpat vairums cilvēku domā: ja reiz visu mūžu atkritumus neesmu šķirojis, kas tad varētu notikt, ja tos nešķirošu arī turpmāk? Jāteic, ka pagādām pret Latviju sankcijas nav bijušas, jo plāna izpildei termiņi vēl nav pagājuši. Tajā pašā laikā plānoto videi kaitīgo atkritumu daudzumu nav nemaz iespējams savākt, jo cilvēki tik daudz neatved. Jebkurā gadījumā aicinu Latvijas iedzīvotājus būt aktīvākiem un atkritumus šķirojam atkritumus.

Fakti

- Pērn Latvijas iedzīvotāji nodeva tikai 26% no videi kaitīgajiem atkritumiem (elektriskajām un elektroniskajām iekārtām).
- Visvairāk 2012.gadā iedzīvotāji nodeva monitorus, mobilos telefonus, televizorus un citas iekārtas.

dzīvesveidu. Jebkurā gadījumā atkritumu šķirošana nepieciešama ne tikai, lai samazinātu to apjomus, taupītu dabas resursus un nepiesārņotu apkārtējo vidi, bet arī neradītu draudus cilvēku veselībai. Līdz ar to pētījuma rezultāti, ka pagājušajā gadā Latvijas iedzīvotāji pārstrādei nodeva tikai ceturto daļu videi kaitīgo atkritumu, ir apbēdinoši. Iespējams, tas skaidrojams arī ar to, ka cilvēki vecas un nolietotas elektroniskās iekārtas dažādu iemeslu dēļ joprojām glabā pie sevis, piemēram, pie mājas esošajā saimniecības ēkā. Tāpat, iespējams, cilvēki nezināšanas dēļ, līdz ar to videi radot vēl lielāku kaitējumu, nolietoto tehniku nevis nogādā atkritumu savākšanas punktā, bet vienkārši izmet ārā, piemēram, mežā. Arī šādi gadījumi bijuši.

Viedokļus uzsklausīja
A.Ločmelis

Īsumā

Vēsture. Pagātne. Mēs.

2013. gada februārī Baltinavas novada bibliotēka papildināja savu fondu klāstu ar jaunām grāmatām 500 latu apmērā, kuru iegādi atbalstīja Kultūras ministrija. Bibliotēkas vadītāja Ināra Bubnova noorganizēja tikšanos ar dažu grāmatu autorēm - LU Komunikācijas zinātnes doktorantēm, projekta "Latvijas sociālā atmiņa un identitāte" pētniecēm Lauru Arduvu, Klintu Ločmeli, Gitu Siliņu un Lauru Uzuli.

15. martā Baltinavas kultūras namā pētnieces Baltinavas vidusskolas skolēniem, skolotājiem un citiem interesentiem prezentēja savu pētījumu rezultātus. Klinta Ločmele (Baltinavas vidusskolas absolvente) raksturoja sociālās atmiņas jēdzienu, tās nozīmi pagātnes notikumu izpratnē. Pētnieces pievērsās arī 16. marta kā pretrunīga datuma nozīmes izcelsmes skaidrojumam, tāpat uzmanību veltīja 25. martam - padomju deportāciju pieminēšanas analizei. Tikšanos noslēdza pētnieču atmiņstāsts par grāmatas "(Divas) puses: Latviju kara stāsti" tapšanu un tās nozīmi, atgādinot, ka grāmata ir piedzīvojusi trīs izdevumus, Valmieras drāmas teātra aktieru un pašu pētnieku balsis tā iemūžināta audiodiskā, kā arī šobrīd tiek tulkota krievu valodā. Tikšanās bija vērtīga, tā mudināja uz pārdomām, vai esam apzinājuši savas tuvākās apkārtnes vēsturi, vai neesam nokavējuši pierakstīt cilvēku atmiņas, dzīvesstāstus, jo novada lokālās vēstures veidotāji un rakstītāji taču esam mēs paši. Pēc tikšanās bija iespēja arī nopirkt prezentētās grāmatas.

Paldies Baltinavas vidusskolas absolventei Klintai Ločmelei par dāvinātajām grāmatām, par audiodisku ar latviešu karavīru dienasgrāmatām, par mūsu puses vēstures izpēti.

Inta Ludborža, Baltinavas vidusskolas vēstures skolotāja

Skola jebkurai gaumei

Šopavasar Briežuciema pamatskolā izglītojas ne tikai skolēni, bet arī pieaugušie. Februārā pēcpusdienās skolā notika angļu valodas nodarbības, savukārt martā pirmdienās un trešdienās datorzinību pamatus apguva Briežuciema seniori, kuri 29.martā svinēja kursu "izlaidumu". Savukārt kokapstrādes nodarbības interesenti, kuriem nav vienaldzīgs darbs ar koku, varēs apmeklēt līdz pat maija beigām. Skola iegādājusies jaunus un modernus kokapstrādes darbgaldus – frēzēšanas mašīnu, lentzāģi, jostas un disku slīpmašīnu, biezumēveli, zāggaldus. Nodarbības vada mūsu pašu speciālisti: angļu valodas kursus pieaugušajiem vadīja angļu valodas skolotāja Valentīna Kaša, datorzinības senioriem – informātikas skolotāja Viņa Jermacāne. Mājturības skolotāja Aigara Keiša vadībā kokapstrādes prasmes var apgūt visi, kuriem par to ir interese. Nodarbības skolas kokapstrādes darbnīcās notiek katru piektdienu no 9.00 līdz 13.00.

Latviešiem jāmācās

LĪVA STUPELE, brīvpriktīgā Gruzijā

Ideja, ka atkritumi jāšķiro (vismaz plašākās sabiedrības aprindās noteikti), Latvijā parādījās salīdzinoši nesen.

Iedzīvotājiem šajā jomā acīmredzot trūkst zināšanu vai arī elementāras iniciatīvas. Protams, daļa cilvēku droši vien uzskata, ka atkritumus šķirot nav nepieciešams. Savukārt vairākās ārvalstis atkritumu šķirošana, tostarp videi kaitīgo, ir pavisam ierasta lieta. Uzskatu, ka, līdzīgi kā daudzām citām lietām, arī atkritumu šķirošanas sfērā nepieciešams laiks un loģisks attīstības ceļš, lai iedzīvotāji saprastu, ka, piemēram, stiklu kopā ar plastmasu vienā atkritumu kastē mest nedrīkst.

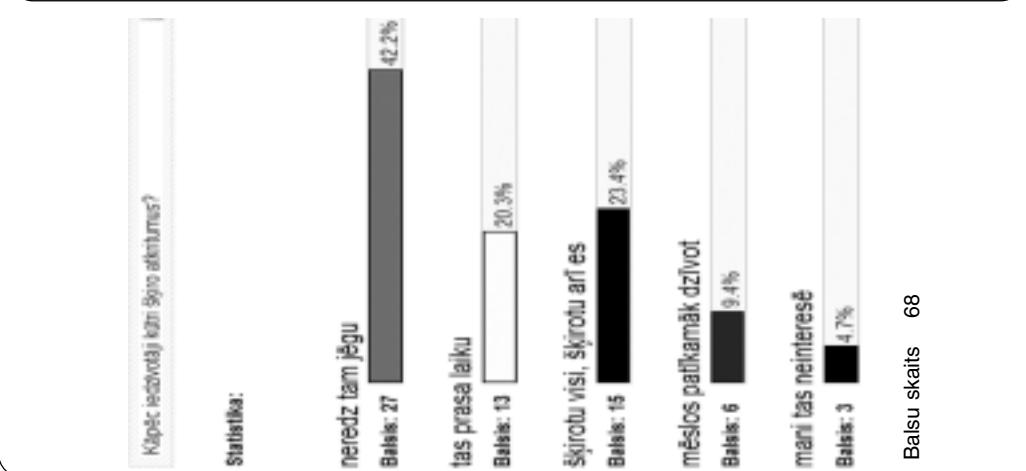
Atbalstu atkritumu šķirošanu, ko arī pati ikdienā cenšos darīt. Zināmā mērā tam, ka šķirotu atkritumus, palīdzēja studijas Vidzemes Augstskolā, kuras studenti, pasniedzēji un pārējais augstskolas personāls pazīstams kā zaja dzīvesveida piekritēji.

Atkritumu šķirošana ir viens no pirmajiem soljiem, lai uzsāktu dabai draudzīgu

Re, kā!

Aptaujas rezultāti "Vaduguns" mājas lapā www.vaduguns.lv

Lustējas Lieldorfu zaķu universitātē

Lieldienas mūspusē aktīvi svinēja visos četros Ziemeļlatgales novados, arī Balvos. Pirmajās Lieldienas Balvu Kultūras un atpūtas centrā pulcējās mazi un lieli zaķi, lai piedalitos zaķu universitātes pasākumā. Pasākumu vadīja pati galvenā zaķene (kultūras nama direktore Anita Strapčane) kopā ar profesoru, kura lomā iejutās "Misters Balvi 2011" Raimonds Logins.

Lai vasarā odi nekostu! Gan pirms, gan pēc pasākuma balvenieši un pilsētas viesi izmantoja iespēju izšūpoties. Trīsgadīgā rīdziniece Lote (fotogrāfija otrā no labās) pastāstīja, ka atbraukusi ciemos pie māsīcas Evitas. Jautāta, kāpēc Lieldienas noteikti jāizšūpojas, meitene zināja teikt, ka tagad viņu vasarā, iespējams, nekodis odi. "Bet tik un tā tie kož," spreda meitenes.

"Zaķeni". Skolotājas Līgas Morozas-Ušackas mazi zaķeni pārsteidza ar raitu deju soli. Pēc oficiālās uzstāšanās zaķeni labprāt izdancināja arī tētus, mammais un citus klātesošos lielos zaķus.

Vismazākie dejotāji. Zaķu universitātes simboliku – svētku olas – saņēma vismazākie dejotāji, kurus māca skolotāja Zane Meiere.

Aktīvi un atraktīvi. Pasākuma apmeklētāji bija uzcītīgi zaķu universitātes studenti - viņi apliecināja, ka prot gan dziedāt, gan dejot, gan olas ripināt.

Pārvērtību darbnīcā. Balvenietes Eva Vinogradova (foto) un Liene Šaicāne palīdzēja ikvienam bērnam pārtapt par īstu zaķēnu.

Debija. Pavisam nesen Balvu Kultūras un atpūtas centrā darba gaitas uzsāka titula "Misters Balvi 2011" ieguvējs Raimonds Logins. Jautāts par pirmo pasākumu Balvos, kuru viņš vadīja nu jau kā kultūras nama darbinieks, Raimonds paskaidroja, ka jūtas ļoti jauki. Kā nu ne, ja blakus, kā pats jokoja, tāda pieredzes bagāta zaķene "gados".

Liek puzli. Vienpadsmītgadīgā Sandra Dzintare izmantoja iespēju salikt puzli. Pusaudze paskaidroja, ka viņai pasākums ļoti paticis. "Bet viss vēl priekšā! Vakarā mājās būs olu ciņas," Sandra paskaidroja.

Arī es gribu spēlēties! 1,6 gadus jaunā balveniete Beta Lukina bija nemierā, ka viņai pagaidām neļauj kāpt uz skatuves. Meitenē nenoskuma un aktīvi darbojās.

Uzstājas "Notiņas". Koncertu atklāja Balvu Kultūras un atpūtas centra bērnu vokālais ansamblis "Notiņas", kuru vada skolotāja Iluta Tihomirova.

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Aktuāli

Laiks sākt putnu vērošanu

Ar 20.martu Latvijā sākusies ligzdojošo putnu uzskaitē. Viens no putnu pētniekiem, kurš arī uzskaita putnus – Elvijs Kantāns, 19.martā Balvu Centrālajā bibliotēkā tikās ar skolēniem, stāstīja par putniem un aicināja pievienoties putnu draugiem.

Ekskursija putnu pasaule

Putnu pētnieks Elvijs Kantāns dzīmis Balvos, bet tagad dzīvo Litenē. Kopš 2000.gada viņš ir Latvijas Ornitoloģijas biedrības biedrs, kopš 2007.gada – Pasaules Dabas fonda biedrs, kopš 2008.gada – putniem nozīmīgo vietu uzraugs. Kopš 2011.gada viņš ir Ziemeļvidzemes Putnu pētniecības biedrības valdes priekšsēdētājs.

Uz tīkšanos bibliotēkā bija atnākuši Balvu pamatskolas, Balvu Valsts ģimnāzijas un Stacijas pamatskolas bērni. Ornitologs interesanti stāstīja par visdažādākajiem Latvijā ligzdojošiem putniem. Izrādās, mūsu zināšanas par putniem ir visai niecīgas. Pārsteidzoši, ka mazākajiem klausītājiem interese par putniem ir lielāka un arī novērojumi saturīgāki. Jaunākie bērni nekautrējās arī uzdot jautājumus.

Latvijā mīt apmēram 350 putnu sugas, un katra no tām ir stāsta vērtā. Putnu pētnieks bērnus mācīja atšķirt dažādus ikdienā redzamus putnus. Attēlos Elvijs rādīja, kā atšķirt ne tikai putnu sugas, bet arī tēviņus un mātītes dažādos gada laikos. Ar interesi bērni klausījās stāstus par bezdelīgām, čurkstēm, dzeņiem, dzilnām, mājas, meža un lauka baložiem, vanagiem, ērgliem, piekūniem un lijām, mācījās atšķirt pau-gurknābja gulbi no ziemēju gulbja. Bija iespēja paklausīties dažādu putnu balsis. Itin bieži tepat pilsētā mēs dzirdam čuņčīņa, svirlīša vai vītiša dziesmu. Bet cik no mums tās prot atšķirt? Kur nu vēl dažādu pasugu sisinātājķauķi, kuru dziesmu viegli var sajaukt ar sienāža vai zemesvēža dziesmu! Fotoattēlos varēja vērot arī Latvijas krāšņākos putnus – zivju dzenīti, pupukī (šis putns ligzdo tepat netālu – Kalna ezera tuvumā), zaļo vārnu. Diemžēl intensīvas lauksaimniecības iespādā daudzu putnu sugu pārstāvju skaits samazinās, jo mainās barības bāze – samazinās dabīgo plāvu platības.

Aicina iesaistīties putnu draugu lokā

Putnu pasaule ir bagātīga. Vajag tajā tikai ieskatīties un ieklausīties. Elvijs Kantāns putnu vērošanai nopietni pievērsies 2000.gadā, kad Litenē novērojis Polijā 1997.gadā apgredzenotu gulbi. Kopš tā laika putnu pētīšana ir viens no viņa "maizes darbiem". "Esmu bagāts, jo katrs lats, ko noplēnu, ir noplēnīts ar prieku," stāsta Elvijs. Viņš aicina nekautrēties,

Foto - M. Teiāns

Stāsta it kā zināmas lietas. Elvijs Kantāns par daudziem ikdienā redzamiem putniem pastāstīja daudz interesanta.

Foto - M. Teiāns

Pavasara pelde. Visvienkāršāk novērojamie lidoni pilsētā ir mājas baloži. Siltajās peļķēs viņi noskalo ziemas putekļus.

vērigi skatīties dabā un par interesantiem novērojumiem ziņot Ornitologu biedrībai: "Dažkārt cilvēki, kuri nav ornitologi, redz un dzird vairāk nekā diplomēti speciālisti". Šajās dienās sāk atgriezties gājputni, tūlīt sāk sīkās zosu migrācija, aprīlī mazie putniņi perēs bērnus, tāpēc ir īstais laiks gatavot un izlikt būrišus. Pavasarī ir īss, tādēļ putnu draugiem daudz kas jāpaspēj."

Latvijā regulāri un sistemātiski notiek putnu uzskaitē. Viens no uzskaites parauglaukumiem, ko pārzina Elvijs Kantāns, atrodas Kubulu pagastā. Ja kāds interesents vēlas piedalīties putnu uzskaitē, to var darīt, tikai iepriekš jāpiešakās. Jāņem vērā gan, ka putnu uzskaitīšana ir pētniecisks darbs, nevis vienkārša pastaiga dabā. Informāciju par putnu skaitīšanu var iegūt, ieskatoties interneta mājaslapā www.litenesputni.lv. Nav jābaidās par nezināšanu, vajag tikai gribēt zināt.

Meža dienām – 85

Ar devizi "Kopā nākotnes mežam!" arī šopavasar akciju sabiedrība "Latvijas valsts meži" rīko Meža dienas. To ietvaros notiks vairāk nekā 240 publiski izglītojoši pasākumi, sākot ar lekcijām un pārrunām, atpūtas vietu sakārtošanu, putnu būrišu izlikšanu, beidzot ar mežu stādišanu un daudzām citām aktivitātēm. Meža dienas sāksies īsi pirms Lielās Talkas un noslēgsies oktobrī.

Par meža dienām 19.martā Viļakas bibliotēkā interesentiem stāstīja mežkope, AS "LVM" "Sēklas un stādi" Latgales sēklkopības iecirkņa sēklu plantācijas pārzine.

Anna Āze Viļakas bibliotēkā izveidojusi bagātigu izstādi par Meža dienu vēsturi. Ar lepnumu viņa stāsta, ka Meža dienu pirmsākumi cieši saistīti ar Viļakas vārdu, jo pirmo Meža dienu ierosinātāja Pētera Purviņa brālis bijis Viļakas mežsaimniecības skolas skolotājs, mežzinis Jūlijs Purviņš. Tāpēc Meža dienu tradīcijas Viļakas un Žiguru pusē ir stipras un noturīgas. Jau sākotnēji Meža dienu programma dalīta divās daļās – teorētiskajā, kurā ietilpst referāti par mežsaimniecības tēmām, un praktiskajā daļā ar mežu stādišanu, ekskursijām pa mežu. Šī tradīcija tiek saglabāta. A.Āze nopietni izpētījusi Meža dienu vēsturi un labprāt dalās ar savām zināšanām. Viņa saka, ka gandrīz visi apstādījumi Viļakā veidotī Meža dienu pasākumu ietvaros.

Izstāde Viļakas bibliotēkā būs skatāma līdz 6.aprīlim. Tad tā ceļos uz Žiguru Meža muzeju. Piezvanot A.Āzei pa tālruni 26567080, var pieteikties un klausīties izstādes autorem interesanto stāstījumu. Meža dienu izstādi papildina Andra

Foto - M. Teiāns

Bagātīga informācija. Anna Āze, gatavojot Meža dienām veltīto izstādi, bija pārsteigta par to, cik daudz materiālu šajos gados sakrājies. Viņa par Meža dienām var stāstīt stundām ilgi.

Zelča fotogrāfijas.

A.Āze uzsver: "Latvieša dzīve nav iedomājama bez sava iestādīta koka. Aizsaulē jau aizgājuši pirmo Meža dienu rīkotāji, bet viņu stādītās liepas, ozoli, kļavas, vītolis un egles vēl arvien ir kā dzīvi pieminekļi un ap katru koku vijas pavediens no tautas vēstures. Ir pienācis mūsu laiks sakopt esošos stādījumus un ierīkot jaunus nākamajām paaudzēm!"

Informāciju par praktiskajām Meža dienu norisēm visā Latvijā var iegūt interneta mājas lapās www.lvm.lv , www.mammadaba.lv .

Īsumā

Putnu pētnieki atgādina

Lai arī arvien jūtamāka pavasara tuvošanās, ornitologi atgādina, ka svarīga ir savvaļas putnu piebarošana. Ornitologs Jānis Ķuze stāsta, ka tas īpaši svarīgi mazajiem putniņiem – zilitēm, dzilnīšiem, zeltgalvišiem: "Aukstajā laikā putniņiem svarīgi saglabāt kermēņa siltumu. Tam nepieciešama barība. Mazam putniņam, piemēram, zeltgalvitīm, dienas laikā jāuzņem barības daudzums, kas līdzvērtīgs paša svaram. Ja putns pieradis noteiktā vietā saņemt barību, to kādreiz neatradis, viņš aukstuma dēļ var aiziet bojā." Ornitologs uzsver, ka, lai arī laiks dienā kļūst siltāks, naktis joprojām ir aukstas. Daudzi putni no meža pārvietojas tuvāk cilvēku mitekļiem, arī diennakts tumšajā laikā ne visi lido atpakaļ uz mežu. Mazie putniņi labprāt mieļojas ar dažādu sēklu maisījumiem, griķiem, smalcinātām auzu pārslām. Ir nopērkamas arī speciālās tauku bumbas. Jāiegaumē, ka putniem nedrīkst dot sālitu vai garšvielām bagātinātu barību. Putnu barošanu var apvienot arī ar vērošanu un putnu fotografēšanu.

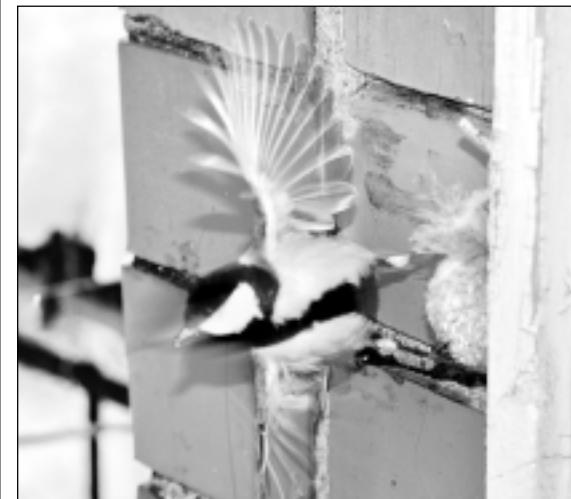

Foto - M. Teiāns

Lielā zilīte barotavā. Barotava pie loga dod iespēju tuvumā aplūkot visdažādākos putnus. Ne tikai zilītes un dzilnīšus, bet arī dzeņus un dzilnas.

Putnu portreti

Pensionētais Balvu Amatniecības vidusskolas vizuālās mākslas skolotājs Nikols Gorkins ir mērķtiecīgs putnu vērotājs. Balvu Centrālajā bibliotēkā nesen atklāta viņa veidotā fotogrāfiju izstāde. Skolotājs atzīst, ka iepazīt putnus ir interesants, tos ziemā barojot putnu barotavās – te putni nesteidzīgi pusdieno, savukārt fotogrāfam ir iespēja mazo lidoni izpētīt tuvumā. Skolotājs Niks fotoizstādes atklāšanas reizē klātesošos aicināja ieskatīties putnu sejās, ieklausīties balsis, sajust jau jūtamo pavasara tuvošanos, bet neaizmirst rūpes par mazajiem lidojošajiem draugiem. Skolotājs stāsta, ka katram putnam ir sava seja – portrets. To vajag ieraudzīt, bet putnu barotava ir lieliska iespēja pavērot un iepazīties. Par patiesu putnu vērotāju Niks kļuvis samērā nesen, taču viņam ir gudri un zinoši padomdevēji – radu pulkā ir arī ornitologi.

Foto - M. Teiāns

Aktīva darbošanās. Izstādes atklāšanā bērniem tika dota iespēja ne tikai pārbaudīt savas zināšanas putnu atpazišanā, bet arī pašiem zīmēt putnus un veidot nākamo grāmatu.

Lappusi sagatavoja M. Teiāns

Īsumā

Viesojas Polijā

Martā Stacijas pamatskolas 6. klases skolnieces Dita Keiša un Dagnāra Laicāne kopā ar skolas direktori Rutu Bukšu un skolotājām Gunitu Pugeju, Ingu Keišu un Sarmīti Smirnovu viesojās Polijā, kur tikās ar Velsas (Lielbritānijā), Īrijas un Polijas skolu pārstāvjiem. Trīs valstu skolu skolotāji un skolēni parādīja mājās sagatavotās prezentācijas par tēmām "Creative Stories" (radošie stāsti) un "Folk Dances" (tautu dejas), kā arī pārrunāja skolēnu savstarpējās komunikācijas iespējas ar elektronisko vēstulū palīdzību. Stacijas pamatskolas direktore R. Bukša ar kolēģiem dalījās eTwinning kursos gūtajā pieredzē. Ciemošanās laikā viesi iepazinās ar Polijas izglītības sistēmu, kā arī viesojās skolā. "Poļu skola pārsteidza ar savu plašumu, jauko noformējumu, gaišumu un puķēm gaiteņos," stāsta Stacijas pamatskolas skolotājas. Latvijas pedagoģiem patika arī 1. klasē notikusi paraugstunda, kuras laikā skolotāja rūpējās, lai bērni būtu pastāvīgi nodarbināti. "Viņi strādāja ar interaktīvo tāfeli, izmantoja tautas mūzikas instrumentus, dziedāja un spēlēja šos instrumentus kopā ar skolotāju, vairākas rotaļas iesaistot arī mūs," atmiņās dalās skolotājas. Stacijas pamatskolas delegāciju patikami pārsteidza katrā klasē visā tāfeles piestiprinātais krucifikss un valsts ģerbonis, jo tas mudina skolēniem būt savas valsts patriotiem. Stacijas pamatskolas delegācija pārliecīnājās arī, cik pārsteidzoši ciešas attiecības valda starp Polijas skolu un katoļu baznīcu, cik aktīvi skolēnu vecāki iesaistās skolas organizētajās aktivitātēs.

Latviešu delegācija tikās arī ar Nowy Wisniewcz pilsētas mēru, devās izgūtojošās ekskursijās uz Veļičkas sāls raktuvēm, Lipnicas Murovanas pilsētiņu un Krakovu, piedalījās radošajās darbnīcās, kur apguva Lieldienu dekoru veidošanu, noskatījās skolēnu sniegto koncertu, kā arī vēroja savas skolnieces Dagnāras Laicānes uzstāšanos, kuras laikā viņa klātesošos iepriecināja ar vairākām savulaik televīzijas šovā "Dziedošās ģimenes" izpildītājām dziesmām.

Gitaristi dodas koncertturnejā

16. un 17. martā Šķilbēnu iniciatīvu centra "Zvanīji" un Viļakas kultūras nama vidējās grupas jaunie ģitaristi kopā ar savu vadītāju Vili Cibuli devās koncertturnejā pa Viļakas novadu. Ar latviešu roka klasikas dziesmām un pasaules mēroga hītiem jaunie mūziķi priecēja Kupravas, Medņevas un Žīguru pagastu iedzīvotājus. Savukārt noslēguma koncerts notika Viļakas kultūras namā. "Visos koncertos valdīja sirsnīga atmosfēra un klausītāji bija lieliski," par pirmo ģitaristu turneju gandarījumu pauða kolektīva vadītājs V. Cibulis.

No zubrišiem līdz hipsteriem

No 11. līdz 15. martam Balvu Amatniecības vidusskolā notika stila nedēļa. Katru dienu mācību iestādē varēja vērot dažādos stilos tērpušos skolēnus. Pirmsdiens visi pārgērbās par *zubrišiem*, savu izskatu akcentējot ar brillēm, paraugskolnieku kleitīnām, baltām blūzēm un krekiem, bet matu sakārtojumam izvēloties divas bizītes. Otrdiens skolas audzēknī atgriezās 80.-tajos gados, trešdiens skolas telpas kļuva saulainākas un košākas, jo klāt bija Vasaras diena, kurā netrūka smaidīgu skolēnu šortos, puķainā kleitās un saulesbrillēs. Trešdiens katra klase prezentēja Stila nedēļas laikānofilmēto savas klases "Harlem shake", kuru noskatīšanās klātesošajiem sagādāja daudz jautrības. Ceturtdien visi demonstrēja reperu stilu, bet piektīen tēloja hipsterus, izceļoties ar spilgtām krāsām un neparasti apģērbu salikumiem.

Notiks atvērto durvju diena

12.aprīlī Balvu Amatniecības vidusskolas kolektīvs aicina interesentus uz atvērto durvju dienu, bet plkst. 15 notiks vecāku kopsapulce, kurā izskanēs informācija par skolas aktualitātēm un nākotnes redzējumu. Pulksten 16 vecāki varēs vērot skolēnu radošo darbu – modes skati.

Piedalies konkursā!

SIA "Zaļā josta" un Valsts izglītības satura centra kustība "Zaļākai Latvijai!" aicina bērnus un jauniešus no dažādām Latvijas vietām veidot tiru Latvijas vidi un sakopt apkārtmi savā dzīvesvietā, iekopt dārzus, stādīt ziedus, darināt putnu būrišus un veikt citus darbus apkārtnes uzlabošanā. Ekomēdija www.tirailatvijai.lv iespējams sekot bērnu un jauniešu darbiem ērti aplūkojamā Latvijas kartē, kā arī nobalsot par savu favorītu. Tieši balsojums noteiks, kuri zaļo darbu autori rudeni saņems vērtīgas balvas. Balsot būs iespējams līdz 18. novembrim, bet iesaistīties kustībā - līdz 1.oktobrim, reģistrējot savus vides sakopšanas un uzlabošanas darbus ekomēdija "Tirai Latvijai!" mājas lapā.

Brīvlaiks

Piedāvā nodarbes katrai gaumei

Saturīgi un daudzveidīgi pava-sara brīvdienas skolēniem piedāvāja pavadīt Balvu Bērnu un jauniešu centra kolektīvs. Katrā brīvlaika dienā bērni un jaunieši varēja iesaistīties visdažādākajās meistardarb-nīcās un spēlēs, uzzināt daudz jauna vai vienkārši labi pavadīt laiku kopā ar draugiem.

Pirmsdiens bērni piedalījās datorspēļu turnīrā, bet otrdiens kopā ar individuālu uzņēmuma "Bella Kandelo" dibinātāju Ligitu Vilkasti mācījās liet greznas un krāsainas sveces. Trešdien BBJC telpās notika divas radošās darbnīcas. Darbnīca "Čaklie pirkstini" mazie Balvu novada iedzīvotāji mācījās darināt Lieldienu dekorus no dzījas Ineses Hmaras vadībā, bet Viktors Šluncevs ierādīja, kā izgatavot glītus un spārnnotajiem draugiem ērtus putnu būrišus. Savukārt ceturtīen Rīgas Stradiņa universitātes students Raivis Logins jauniešiem pastāstīja par saviem pētījumiem medicīnas jomā, dažādu slimību profilaksi, kā arī to, kā atšķiras studentu un skolēnu pētnieciskajos darbos izmantotās metodes. Vēlāk jaunās dāmas apguva lūpu spīdumu izgatavošanas mākslu "Lieldienu zaķa bučas" darbnīcā, ko viņām ierādīja Eva Leone no Lazdukalna.

Iedvesmo stāsts par kurlo ezīti

Otrdiens ar vislielāko interesi meitenes un zēni vēroja neparastu, krāsainu sveču liešanas demonstrējumus individuālu uzņēmuma "Bella Kandelo" vadītājas Ligitas Vilkastes izpildījumā. Viņa atklāja, ka šādas sveces Latvijā ražo tikai četri uzņēmēji. L. Vilkaste pastāstīja, kā veidojusi savu biznesu, ar kādām grūtībām saskārusies, to darot, kā arī iedvesmoja bērnus ar nelielu stāstiņu par kurlu ezīti, kas savulaik arī viņai līcis noticeit saviem spēkiem: "Bariņš ezīšu nolēma uzķapt augstā kalnā, bet pārējie, kuri neticēja šādai iespējai, no apakšas kliedza kāpējiem, ka viņiem nekas neizdosies. Tā ik pa laikam kāds ezītis patiešām nošūca lejā, bet pārējie turpināja kāpt. Taču kalna virsotni sasniedza tikai viens no viņiem. Izrādījās, ka šis ezītis ir kurls." L. Vilkaste atzina, ka šis stāsts viņu pārliecīnā neatlaidīgi išteņot iecerēto biznesa ideju, neklausoties skeptiku runās.

"Pirms tam neko nezināju par sveču liešanu, tādēļ informāciju meklēju internetā un citos avotos. Šīs sveces ieinteresēja neparastās izgatavošanas tehnoloģijas dēļ. Iepatīkās, ka tās darinot, var radoši izpausties," par ideju uzsākt sveču liešanas biznesu pastāstīja L. Vilkaste. Uzņēmēja neslēpa, ka visu apguvusi pašmācības ceļā, un joprojām turpina eksperimentēt.

Jauniešu centrā vienmēr interesantāk

Balvu Amatniecības vidusskolas 5. klases skolniece Samanta Makarova pava-sara brīvlaikā Balvu Bērnu un jauniešu centru apmeklēja katra dienu, piedaloties visās piedāvātajā aktivitātēs. Lai gan Samantas ģimenē aug vēl trīs jaunākie brāļi, meitene deva priekšroku interesa-tai laika pavadišanai kopā ar draudzenēm jauniešu centrā. Viņai ļoti patika sveču liešanas nodarbība, bet

Veido sveces rakstu. L. Vilkaste parādīja un pastāstīja, kā top cakainas un krāsainas sveces. Sākumā parafinu ieļej speciālās daudzstūrainās veidnēs, kur tas sacietē, vēlāk to mērc tvertnēs ar dažādu krāsu parafinu, uzaudzējot aptuveni 30 krāsainas parafina kārtas, kas vēlāk, Ligitai griežot un lokot, pārtop par vijjiem un daudzkrāsainiem rakstiem.

Darina putnu būrišus. Trešdien vairāki puiši un divas meitenes mācījās izgatavot putnu būrišus. Tā kā tas ir darbietilpīgs process, pilnībā izdevās pabeigt tikai divus un iesākt trešo būri. Trešdien bērni iecerējuši pabeigt iesāktos - nokrāsot putnu mājiņas brūnā krāsā, lai vēlāk izkārtu tās BBJC pagalmā augošajos kokos.

Katrai sava lūpu balzams. Farmaceites Evas Leones vadītā lūpu balzamu izgatavošanas darbnīca īpaši ieinteresēja meitenes. Uzzinājušas par šī populārā kosmētikas līdzekļa vēsturi un sastāvdalījām, nodarbibas dalībniecēm bija ļauts organiskā, nefiltrētā Šī sviesta, rafinēta kakao sviesta, lazdu riekstu eļļas un bišu vaska maisījumam pievienot kādu sev tīkamu aromātisko eļļu, un, sapildot maisījumu tūbiņās, izgatavot lūpu balzamus, ko katrai drīkstēja paturēt savā īpašumā.

L. Vilkastes izgatavotās sveces likā īpaši skaistas. Samanta ar nepacietību gaidīja Lieldienas, lai kopā ar vecākiem krāsotu olas, bet svētdienas rītā kopā ar brāļiem meklētu Lieldienu zaķa paslēptās olas mājas dārzā.

Pirmklaudiens Daniels Lavrenovs pastāstīja, ka brīvlaikā paguvis apmeklēt krustmāti Rīgā un arī interesanti pavadīt laiku bērnu un jauniešu centrā. Izpētījis pasākumu sarakstu, puisis nolēma, ka labprāt iemācītos izgatavot putnu būrišus. Taujāts par interesantāko nodarbi Lieldienās, zēns atzina, ka tā ir olu krāsošana. Viņš zināja teikt, ka Lieldienu olu

krāsošanai vislabprātāk izmanto zaļu un baltu guaša krāsu.

Balvu Bērnu un jauniešu centru brīvdienās labprāt apmeklēja arī vecāko klasu puiši. Viņu vidū bija 10. klases skolnieks Armands Šolins, kuru bieži varēja satapt centra spēļu istabā, kopā ar draugiem spēlējot datora un galda spēles. Neraugoties uz to, ka tuvojas mācību gada noslēgums, Armands atzina, ka nogurumu nejūt, iespējams, tādēļ, ka aktīvi nodarbojas ar sportu – basketbolu, futbolu un volejboli, arī brīvdienās puisis neizlaida sporta pulciņa treniņus.

Lappusi sagatavoja I. Tušinska

Foto - I. Tušinska

Foto - no personīgā archīva

Foto - no personīgā archīva

Zini un izmanto

Statistika ir bezkaislīga: tuberkuloze palielinās

Epidemioloģiskās uzraudzības dati liecina, ka tuberkulozes izplatība kopš 2000. gada uzlabojusies - Latvijā mazinājusies gan saslimstība, gan pret zālēm nejūtīgo tuberkulozes pacientu skaits. Taču pērn atkal reģistrēts šis saslimšanas pieaugums. Latvijā atklāti 880 pirmreizēji tuberkulozes saslimšanas gadījumi, 99 atkārtoti un 101 multirezistentas (pret zālēm nejūtīgu) saslimšanas gadījums.

Speciālistus uztrauc vēl kas – pieaug bērnu saslimstība ar šo jauno slimību. Statistika ir bezkaislīga: 2010. gadā slimojā 45 bērni, 2011. gadā – 61, pērn 56. Speciālisti to skaidro tā, ka tuberkuloze cirkulē pieaugušo sabiedrības locekļu vidū, tāpēc to pamanās *sakert* arī bērni. Augstākie saslimstības rādītāji ir bijušajos Rēzeknes, Preiļu, Bauskas un Aizkraukles rajonos. Bijušā Balvu rajona teritorijā 2011. gadā bija 6 slimnieki, tostarp 1 bērns, bet 2012. gadā – 9 saslimušie, starp kuriem tuberkulozi atklāja 1 bērnam.

Lai uzlabotu ikvienu zināšanas par šo slimību, tās gaitu un ārstēšanos, arī Balvos strādājošā pulmonoloģe daktore Ruta Pastare aicina nebūt vienaldzīgiem pret savu, ģimenes locekļu, kolēgu veselību un savlaikus pamanīt brīdi, kad jādodas pie ārsta speciālista un jāpārbaudās.

Parasti iedzīvotāji zina par visizplatītāko saslimšanas veidu – plaušu tuberkulozi, taču saslimšana var attīstīties arī citās ķermeņa vietās – kaulos, nierēs, limfmezglos. Daudz lielākam riskam saslimt pakļauti cilvēki, kuri aizraujas ar alkoholu, narkotikām, daudz smēķē, kuriem ir hroniskas slimības, kas nomāc imunitāti, (piemēram, HIV infekcija, plaušu, nieru slimības, cukura diabēts, arī kuņģa vai divpadsmit pirkstu zarnu čūla), kuri ikdienā lieto nepilnvērtīgu uzturu un ir pakļauti ilgstošam stresam. Latvija ir to piecu Eiropas Savienības valstu grupā, kur tuberkulozes gadījumus (gan pirmreizējus, gan atkārtotus) reģistrē visvairāk – 38,8 uz 100 tūkstošiem iedzīvotāju. Ne velti ārsti speciālisti atzīst, ka šī problēma joprojām ir ļoti aktuāla - par to jārunā un sabiedrība jāiniformē.

Kā var inficēties?

Saslimšanu izraisa tuberkulozes nūjiņa, kas atrodas apkārtējā vidē un izplatās pa gaisu. To izdala infekcijas, neārstēts plaušu tuberkulozes slimnieks, klepojot, šķaudot, arī runājot vai elpojot. Ārste speciāliste mierina, ka ne katrs, kurš ieelpojis tuberkulozes baktērijas, inficējas. Cilvēka organismā taču spējīgs aizsargāties. Vairumu ieelpoto gaisa daļu aiztur augšējie elpcēļi (rīkle, elpvads), un pēc tam tās tiek izklepotas. Tikai tajos gadījumos, ja pietiekams skaits tuberkulozes baktēriju pārvar cilvēka organismā dabiskās aizsargreakcijas, var inficēties ar tuberkulozi.

Jāzina arī, ka būt inficētam nenozīmē būt saslimušam. Inficētie cilvēki, kuri nav tuberkulozes slimnieki, nevar inficēt apkārtējos, jo tuberkulozes nūjiņas ir iekapsulētas plaušu audos un nav spējīgas vairoties. Tas ir latentas tuberkulozes infekcijas stāvoklis, un tādā gadījumā cilvēka imūnā sistēma ir pietiekami spēcīga, lai inficēto pasargātu no saslimšanas.

Taču aptuveni katrs desmitais inficētais dzives laikā tomēr saslimst ar tuberkulozi. Visbiežāk tādēļ, ka ir novājināta imunitāte. Augstākais risks saslimt ir cilvēkiem, kuri ilgstoši bijuši kontaktā ar kādu plaušu tuberkulozes slimnieku. Visbiežāk

**Saņemt
konsultāciju,
veikt
izmeklējumu un
saņemt
tuberkulozes
ārstēšanu
Latvijā var bez
maksas.**

Tuberkulozes pazīmes: ilgstoss klepus, svīšana naktīs, elpas trūkums, asins piejaukums krēpām, nogurums, nespēks, svara zudums, ilgstosi paaugstināta ķermeņa temperatūra.

kontroles mērķis bija personāla darba noslodzes un darba grafiku pareizības pārbaude.

Kādi ir pārbaudes rezultāti? Ilze Bukša atklāj, ka Balvos diemžēl konstatēti pārkāpumi saistībā ar administratīvu darba procesu. Tie ir jautājumi par strādājošo darba laika grafiķiem, datu sagatavošanu, kontroli un tamlīdzīgi. Līdz ar to pieņemts lēmums, ka turpmāk administratīvo darbu neturpinās divi darbinieki. Viņi no šiem pienākumiem ir atbrīvoti, taču turpina darbu neatliekamās medicīniskās palīdzības

Rugāju novada domē

21. marta novada domes sēdē pieņemtie lēmumi

Izveido jaunu amata vienību

Izskatīja Saimnieciskās nodalas vadītāja J.Ločmeļa iesniegumu ar lūgumu izveidot jaunu amata vienību – saniehnīķis. Izdarīja grozījumus novada pašvaldības amata vienību un amatalgu sarakstā un izveidoja amata vienību saniehnīķis ar 250 latu mēnešalgū vienai amata slodzei.

Piešķir dažādus pabalstus

Piešķira trūcīgās ģimenes statusu 25 ģimenēm dažādiem laika periodiem. Savukārt 11 cilvēkiem piešķira trūcīgās personas statusu. Divām ģimenēm piešķira GMI pabalstu, ko izmaksās līdz 30. aprīlim kopsummā par 155,37 latiem. Četrpadsmit iedzīvotājiem piešķira pabalstus kopsummā par 362 latiem ārstēšanās izdevumu segšanai. Izmaksāja 50 latus vienā bēru gadījumā, septiņiem novada iedzīvotājiem piešķira pabalstu kopsummā par 175 latiem malkas iegādei, vienai ģimenei piešķira 50 latus sakarā ar mazuļa piedzīšanu un vēl divi iedzīvotāji saņēma materiālo pabalstu kopsummā par 35 latiem. Nolēma, ka diviem novada iedzīvotājiem nepieciešami sociālās rehabilitācijas pakalpojumi.

Anulē deklarēto dzīvesvietu

Anulēja Marekam Volodzko deklarēto dzīvesvietu Rugājos, Liepu ielā 10. Pēc iesniegtajām ziņām M.Volodzko nedzīvo minētajā adresē vairāk nekā desmit gadus. No viņa putas netika iesniegti arī paskaidrojumi vai dokumenti, kas apliecinātu šīs personas tiesisko pamatu dzīvot deklarētājā dzīvesvietā.

Anulēja arī Jānim Melnim deklarēto dzīvesvietu "Kadiķi" Rugāju novadā, jo viņš konkrētajā adresē nedzīvo vairāk nekā piecus gadus.

Piešķir finansējumu autosportistiem

Izskatīja Latvijas rallija čempionāta dalībnieku Kristapa Feldmaņa, Raivja Poiša un Ata Ozoliņa iesniegumus finansiāli atbalstīt viņu dalibū Latvijas un Eiropas rallija čempionāta ziemas posmos, atmaksājot rēķinu rallija automašinas apkopei un sagatavošanai. Nolēma piešķirt finansējumu (kopsummā 1500 latus) autoservisa pakalpojumu un sporta auto sagatavošanas sacīkstēm izdevumu segšanai. Finansējumu nodrošinās, izdarot grozījumus Rugāju novada 2013. gada pašvaldības budžetā, samazinot pamatludzību izdevumu sadaļu "Neparedzēto izdevumu fonds" par 1500 latiem.

Dzēš komunālo maksājumu parādu

Izskatīja domes nodokļu administratores iesniegumu ar lūgumu dzēst komunālo maksājumu aprēķinu Intaram Jaundžēikaram un Agrim Čirkam Skujetniekos, Liepu ielā 4, jo viņi nav dzīvojuši un nav izmantojuši komūnālos pakalpojumus, kā arī Vitai Burkai Benislavā, Bērzu ielā 1, jo mainīta dzīvesvietā un komūnālē pakalpojumi vienā mēnesī aprēķināti dubultā. Nolēma dzēst komūnālo maksājumu parādu 81,13 apmērā par dzīvokli Skujetniekos, Liepu ielā 4 un 9,76 latus par dzīvokli Benislavā, Bērzu ielā 1.

Piešķir nosaukumu

Izskatīja Janīnas Bikaviņas iesniegumu par adreses piešķiršanu. Nolēma piešķirt nekustamajam īpašumam ar konkrēto kadastra numuru nosaukumu "Stacija".

Izbeidz nomas līgumu

Izskatīja Jeļenas Kalvas iesniegumu par zemes nomas līguma pārtraukšanu. Nolēma izbeigt 2010. gada 29. janvāri noslēgtu nomas līgumu par novada pašvaldībai piekrītošās zemes 3 hektāru platībā iznomāšanu.

Meklējam atbildi

Dienesta pārbaudē Balvos atklāja trūkumus

Laikraksta lasītāji atceras, ka pirms laika "Vaduguns" publicēja ziņu par pārbaudi Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestā Balvos. Saņemām jautājumu, kādi ir šīs pārbaudes rezultāti.

Janvārī rakstījām, ka Balvos notiek Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta pārbaude. Dienesta komunikācijas nodalas vadītāja Ilze Bukša informēja, ka, lai nodrošinātu dienesta pilnvērtīgu un precīzu darbu, vadība regulāri riko dažāda veida un apjoma pārbaudes. Balvos notikušās

dienestā kā brigāžu medīki.

I.Bukša atzina, ka pārbaude Balvos atklājusi zināmu pārsteigumu, salidzinājumā ar līdzīga rakstura pārbaudēm citviet. "Klūdas, protams, var gadīties, taču konkrētajā gadījumā tie bija pārkāpumi, kurus varēja novērst paši uz vietas," viņa teica. Ilze Bukša piebilda, ka saistībā ar pārbaudes rezultātiem nav pamata satraukties iedzīvotājiem. Atklātie pārkāpumi neattiecas un nevar atsaukties uz neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanu pacientiem.

Lappusi sagatavoja M.Sprudzāne

Īsumā

Piedalās mūzikas konkursā "Balsis"

15.martā Ludzā notika vokālās mūzikas konkursa "Balsis" otrā kārtā jeb Latgales reģiona posms. Balvu novadu tajā pārstāvēt izvirzīja Tilžas vidusskolas vokālo ansamblī "Varbūt". Dalībniekiem bija jāgatavo trīs dziesmas, bet jāizpilda divas. Obligātā dziesma – latviešu tautasdziesmas apdare *a cappella*, un divas brīvas izvēles dziesmas, no kurām viena ir latviešu autora oriģināldziesma vai latviešu tautasdziesmas apdare. Vokālais ansamblis "Varbūt" izpildīja divas latgaliešu tautasdziesmas Lindas Vītolas apdarē - "Četri ceļi dabasū" un "Eima, eima mosepas", par kurām saņēma augstu kompetentas žūrijas vērtējumu - iegūta 1.pakāpe ar 46,95 punktiem. Konkursantus vērtēja Jānis Grigalis - diriģents, pedagoģs, tautas mūzikas instrumentu ansamblju speciālists; Irēna Nelsone - mūzikas pedagoģe, Jāzepa Vītola Latvijas mūzikas akadēmijas metodiķe un lektore; Māriete Puriņa - mūzikas pedagoģe, vokālās grupas "Anima Solla" mākslinieciskā vadītāja; Antra Strikaitē - Valsts izglītības satura centra Interesu izglītības un audzināšanas darba nodalas vadītājas vietniece, projekta vadītāja. Rezultāts iepriecina, jo skates jau notikušas Kurzemē, Zemgalē un Vidzemē, un tas ir augstākais punktu skaits, kāds iegūts. Kaut gan fināla dalībniekus paziņoši tikai 5.aprīli, droši var teikt, ka ansamblis "Varbūt" tajā ir iekļuvis. Vēl konkursā Ludzā piedalījās Baltinavas ansamblis "Vērmelīte" (41,56 punkti) un Rugāju vidusskolas ansamblis "Pustonis" (39,81 punkts).

Labi sasniegumi mūzikas skolām

Rēzeknes mūzikas vidusskolā 13.martā notika II Latgales mūzikas skolu pūšaminstrumentu un sitaminstrumentu izpildītāji konkurss. No Balvu Mūzikas skolas II vieta vecākajā trompešu grupā Gatim Irbītim no 4. trompetes klases, III vieta jaunākajā tubu grupā Igoram Višņakovam no 2.tubas klases (viņu skolotājs E.Salmanis, koncertmeistare E.Salmane); III vieta jaunākajā trompešu grupā Harijam Ločmelim no 3.trompetes klases (skolotājs J.Budevičs, koncertmeistare E.Salmane); III vieta vecākajā mežragu grupā Kristianam Bužam no 4.eifonija klases (skolotājs J.Budevičs, koncertmeistare E.Salmane); III vieta vecākajā eifoniju grupā Gvido Dokānam no 5.eifonija klases (skolotājs J.Budevičs, koncertmeistare E.Salmane); diplomands jaunākajā sitam-instrumentu grupā - Salvis Mass no 3.sitaminstrumentu klases (skolotājs E.Salmanis, koncertmeistare E.Salmane); diplomands jaunākajā saksofonu grupā - Alise Romāne no 2.saksofona klases (skolotājs A.Graps, koncertmeistare J.Agafonova). No Baltinavas Mūzikas un mākslas skolas III vieta klarnetes spēlē Katei Slišānei, A grupā - Vijai Orinskai. No Viļakas Mūzikas un mākslas skolas sitaminstrumentu spēlē Atzinības rakstu ieguva Andris Kravalis (skolotājs A.Prancāns), II vieta saksofona spēlē Elijai Astreiko.

Noslēgušās pūtēju orķestru skates un apkopoti rezultāti. Balvu Mūzikas skolas pūtēju orķestrīs, kuru vada Egons Salmanis, Jēkabpilī ieguvis 3.vietu A grupā valstī. 20.martā Daugavpils mūzikas vidusskolā notika Latgales stīgu instrumentu spēles konkurss. I vieta 4.klases audzēknei Nadīnai Magonei, II vieta 5. klases audzēknei Annijai Anetei Loginai, II vieta 9.klases audzēknei Lāsmai Vītolai, III vieta 6.klases audzēknei Elīzai Zelčai (skolotāja Z.Zaharova, koncertmeistare J.Agafonova). Par diplomandi kļuva 3.klases audzēkne Elīna Samoiljenko, bet Pateicība 2.klases audzēknei Sonorai Loginai (skolotāja Z.Zaharova, koncertmeistare Rita Kočerova). 22.martā Siguldā notika Latvijas Saksofonu kvartetu konkurss "Lai skan", kur Balvu Mūzikas skolas saksofonu kvartets ieguva diplomanda godu - Roberta Müniece, Līva Supe, Karīna Ivanova, Darja Ivanova, skolotājs Arnis Graps. Viļakas Mūzikas un mākslas skolas saksofonu ansamblī spēlē Dainuvīte Roginska, Laura Logina, Elija Astreiko, Elīna Sprukule un Nils Vanags, pedagoģs Aldis Prancāns. Viļakas Mūzikas skolas saksofonu ansamblim pasniedza Atzinības rakstu.

Labi panākumi arī Gulbenē

15.martā Gulbenē norisinājās reģiona skolēnu skatuves runas un literāro uzvedumu konkurss "levelc dzīļi elpā savu Latviju!". No Balvu novada Ralfs Žogota ieguva I pakāpes diplomu 1.klašu vecuma grupā, Zane Staže - III pakāpes diplomu 2.-3.klašu vecuma grupā, Krista Bleidere, Kristiene Erika - III pakāpes diplomu 10.-12.klašu grupā. Balvu Valsts ģimnāzijas literārajam uzvedumam I pakāpes diploms.

No Baltinavas novada Eduards Buravecs ieguva III pakāpes diplomu 4.-6.klašu grupā. No Rugāju novada Amanda Tutiņa ieguva III pakāpes diplomu 4.-6. klašu grupā. No Viļakas novada Elīnai Zaķei II pakāpes diploms, Jurģim Milaknim III pakāpes diploms, bet Viļakas Valsts ģimnāzijas literārajam uzvedumam III pakāpes diploms par piedalīšanos.

Baltinavas novadā

Bērnu bāreņu fonds sagādā patīkamu pārsteigumu

Baltinavas Kristīgajā speciālajā internātpamatiskolā viesojās Latvijas Bērnu bāreņu (LBB) fonda pārstāvji un tā prezidents Juris Bricis.

Jau 19. gadu Latvijas Bērnu bāreņu fonds tur rūpi par šīs skolas bērniem, kuri spēj priečāties par vienkāršām lietām, kam citi varbūt pāietu garām. "Sadarbība ar Bērnu bāreņu fondu sevi ietver dažādas formas - kopīgas Ziemassvētku eglītes ar rūķu dāvanām, iespēju spēlēt boulingu Rigā katru mēnesi, materiālo atbalstu skolas vajadzībām, iespēju apmeklēt nometnes vasarā un sagādāt pārsteigumus ikdienā," stāsta skolas sociālā pedagoģe Gunīta Prokofjeva. 18. martā fonda pārstāvji sagādāja pārsteigumu skolas kolektīvam, līdzī atvedot arī mākslinieku Kasparu Markšēvici, plašāk pazīstamu kā Cash. Kaspars izpildīja citu komponistu rakstītas dziesmas, kas kļuvašas teju par tautasdziesmām, kurām ikviens var dziedāt līdzi. Taču vislielāko prieku pasākuma dalībniekiem sagādāja viņa dziesma "Meitene ar zaļām acīm" un jaunais singls "Var jau būt". Komponists solīja, ka drīzumā varēs vērot arī jauno klipu, kas filmēts pat debesīs.

"Pierasts, ka dāvanas saņemam dzimšanas dienās un Ziemassvētkos, bet arī

Foto - no personīgā arhīva

parastā dienā - kā šī, ktrs saņēma lielu maisu ar dažādiem našķiem, kurus notiešāt nebija tik vienkārši, jo maiss bija diezgan smags," priečājas G.Prokofjeva.

Bērnu bāreņu fonda prezidents Juris Bricis atzina, ka prieks gādāt pārsteigumus ne tikai lielos svētkos, kad visi sāk satraukties par savu sirdsapziņu un jautāt, ko

katrs darījis līdz cilvēku labā, bet vienkārši paziņot, ka brauksim ciemos un ieradisimies ar dāvanu kastēm.

Skolēni atzina, ka ciemiņi no LBB fonda viņu ikdienā ikreiz ienes svētku sajūtu. Viņi demonstrēja pašu sagatavotos priekšnesumus un baudīja mākslinieka sniegumu.

Rugāju novadā

Svin bērnudārza jubileju

Rugājos notika emocionāli bagāts pasākums - bērnudārza 25 gadu pastāvēšanas jubilejas svinības, uz kurām aicināja visus, kuriem šis periods vēl joprojām ir skaistāko un dārgāko atmiņu lādītē.

Lai gan vēsturiski bērnudārzs Rugāju ciemā darbojas jau 50 gadus, gadā, kad atvēra bērnudārzu "Vārpīņa", pirmo bērnudārza ēku vecajās telpās slēdza pēc 25 gadu pastāvēšanas. Ēku, kurā šobrīd atrodas trīs pirmsskolas grupiņas, divas sākumskolas klases, ēdināšanas bloks, Balvu mūzikas skolas filiāle un doktorāts, rugājiesi joprojām sauc par bērnudārzu. Zinaīda Feldmane tanī laikā strādāja par saimniecības "Rugāji" direktori, viņas vadībā 1986. gadā uzsāka jaunā bērnudārza projektēšanu un celtniecību. Tādu veidolu, kā tagad, ēka ieguvusi novada domes priekšsēdetājas Ritas Krēmeres laikā. Tā ir renovēta, siltināta, kā arī labiekārtota apkārtne.

Toreizējai bērnudārza vadītājai Līvijai Sietnieci rūpes divāršojās. Ierastā ikdienas dzīve turpinājās vecajā ēkā un vienlaikus bija jādomā par jaunā bērnudārza celtniecības gaitu, kvalitāti, jāmeklē pedagoģi un tehniskais personāls. Savā atmiņu stāstā Līvija stāstīja par ģimeniskas atmosfēras veidošanu, par spēju katrā darbiniekā redzēt cilvēku ar viņa talantiem un ikdienas raizēm. Sabiedriskā situācija ienesa korekcijas arī Rugājos - kādu brīdi bērnudāržā palika tikai viena grupiņa. Bērnudārza vadītājas pienākumus uzņēmās Veneranda Cīrule. Atmiņu stāstos vairākas skolotājas darba gadus kopā ar Venērandu pielīdzinā augstskolā gūtajām zināšanām. Vadītājas pienākumi bija jāpilda arī Initai Koļcovai. Izveidojot Rugāju novadu, trīs pirmsskolas grupas pievienoja Rugāju novada vidusskolai. Tagad bērnudārza vadītājas pienākumus pilda direktore Ineses Feldmanes vietniece pirmsskolas izglītības jautājumos Ilze Dobrovoļska. Lasot aforismus, svētkos katrs bijušais un esošais darbinieks simboliskā vārpīņā salīka savus zelta graudus. Lai arī toreiz neviens neko nezināja par projektu vadību, biznesa plāniem, aizņēmumiem un kreditiem, viss notika. Bērniem notika atpūtas vakari, bija ekskursijas darbiniekiem- uz Klaipēdu, Suhumi, Batumi kūrortiem. Par

Foto - no personīgā arhīva

Sveic un dalās atmiņās. Bijuši padomju saimniecības "Rugāji" direktore Zinaīda Feldmane atcerējās, kā 1988. gada 4.martā nodeva ekspluatācijā bērnudārzu "Vārpīņa". Pēc projekta ēka bija paredzēta 140 vietām, saimniecībai tas izmaksāja 320 rubļus.

patērēto elektrību bija jāmaksā tikai puse, 20 kubikmetri malkas pienācās par brīvu, neizpalika arī ceturkšņa prēmijas... bet tas jau pieder pagātnē. Katrs, kurš šeit strādājis, ieguldījis ne mazumu savā darba un pūļu jaunās paaudzes audzināšanā, te strādājuši cilvēki ar lielu darba mīlestību un augstu atbildības sajūtu.

Svētkos visus priečēja bijušo audzēķu, kuri tagad jau ir pieauguši cilvēki, priekšnesumi. Dziedāja Evita Vidomska, Klinta Circene un Helmutis Medinieks, uzstājās deju pāris Klinta Circene un Guntis Mosāns, dziedāja Zane Duļevska un Barbara Circene, kā arī tagadējie audzēķi Gerda Sietniece un Elvita Rizena. Noslēgumā darbinieki, kuri pašlaik strādā šajā ēkā, ko sauc par "Mazo skolu", dziedāja dziesmu "Pienā ceļš" un pateicās visiem, kuri palīdzēja pasākuma tapšanā.

Lappusi sagatavoja Z.Logina

Laikraksts "Vaduguns" sadarbībā ar SIA "Senda Dz" reizi mēnesī lasītājiem piedāvā dažādas receptes – vienkāršas un sarežģitas. Šī uzdevuma īstenošanu sarežģī būtisks nosacijums. Proti, produktu iegādei, kas nepieciešami maltītes pagatavošanai, drīkst tērēt ne vairāk kā piecus latus.

Atklāj ķirbja dzelteno noslēpumu

LĪGA LĀCE ar ģimeni dzivo Balvu pagasta Naudaskalnā. Viņa pavārmākslu savulaik apguvusi Cēsu Jāņmuīzas skolā, bet tagad strādā SIA "Agroserviss B" kafejnīcā par pavāri. Liga sevi sauc par visēdāju (vienīgi nav iecienījusi ceptus kartupeļus), bet atzīst, ka visvairāk garšo zivis. Lai arī Ligai kā pavārei padodas visi ēdienu, viņai vairāk patīk gatavot gaļas ēdienus. Taču nākas gatavot arī saldos, jo tie savukārt garšo bērniem, kuri Ligai ir trīs. Virs gan visus gardumus pašlaik nevar nobaudit, jo ir darbā ārzemēs, bet sievas prasmi garšigi gatavot prot novērtēt. Liga šoreiz izvēlas ēdienu, kurš ir gan sātīgs, gan vitamīniem bagāts. Tā ir ķirbju krēmzupa. "Domāju, ka daudziem, tāpat kā man, vēl uz skapja vai pagultē no rudens saglabājušies ķirbji. Tie satur daudz ūdens, ir vitamīniem un mikroelementiem bagāti dārzeni, kurus izmanto diētās un iesaka sirds slimniekiem," stāsta Liga. Precīzas sastāvdalas viņa nenosauc, jo ar šo recepti var eksperimentēt - var pievienot apceptu gaļu, zaļumus, kausētā siera vietā var izmantot saldo vai skābo krējumu.

1.

Izvēlas sastāvdalas. Nēm pusi liela ķirbja, attira no mizas un sēklotnes, sagriež kubiņos. Nomizo divus sīpolus, arī 5 vai 6 daivīnas ķiploka. Pa rokai noliek sviestu un vists buljona kubiņus.

2.

Brīnišķīgi garšo ar baltmaizes grauzdiņiem. Baltmaizi sagriež kubiņos un liek apcepties eļļā kartupeļu frī vārāmajā katlā. Maizi var apcept arī sviestā uz pannas.

3.

Sagriež sīpolus. Kamēr katlā uz mazas uguns kausējas apmēram puse 200 g sviesta paciņas, sagriež sīpolus un ķiplokus.

Labu apetīti! Pie galda Liga aicina vīramāti Natāliju, dēlu Jāni un meitu Valēriju. Visi atzīst, ka zupa ir gan sātīga, gan veselīga un garšīga.

Ber katlā un apcep, pievieno ķirbjus. Sīpolus un ķiploku cep, līdz tie kļūst caurspīdi. "Parasti apcepu nedaudz ilgāk, lai kļūst zeltaini brūni," piebilst pavāre. Tad pieliek sagrieztos ķirbjus un pielej jau uzvārītu karstu ūdeni. Pievieno buljona kubiņus un uz lēnas uguns vāra aptuveni 10 minūtes.

5.

Sagriež dilles. Nēm dilles (var arī citus zaļumus) un smalki sagriež. No ledusskapja izņem kausēto "Dzintara" Baltijas sieru (var nēmt arī citu), ko vēlāk pievieno jau gatavai zupai šķīvī.

6.

7.

Izrotā zupu. Dēls Jānis piesteidzas mammai palīgā, pievieno zupai grauzdiņus un dilles.

Īsumā

Lauksaimnieki satraucas par ziemāju laukiem

Lauksaimnieki raizējas, kā kūstošie sniegi un gaisa temperatūra var ietekmēt ziemājus. Pieredzējušais agronomis Imants Kārklinš atgādina, ka atliek vērot dabu un sekot līdzi situācijai. Katrā Latvijas reģionā laika apstākļi ir dažādi un citādāk var ietekmēt arī sējumus. Mūspusē sniega segums vēl ir pietiekami liels. Jāatceras, ka augsne zem sniega palika nesasalusi. Zemes siltums, kūstot sniegam, var radīt visai nelabvēlu vidi, tādēļ sevišķi problemātiska ziemāju izdzīvošana varētu būt vietās ar peļķēm un zemumiem, kur, iespējams, augi cīeta jau rudens pusē. Kurzemes novados lauksaimnieki pamatoši uztraucas par salu, jo tur sniega sen vairs nav, bet mūspuses novados pretēja situācija. Katrā reģionā, kā uzsver agronomi, augiem ir atšķirīgi apstākļi, līdz ar to arī pārziemošana var izvērsties citādāka. Atliek sekot līdzi pavasara gaitai un tam, cik ātri noskries palu ūdeni.

Aicina uz Rāmavas izstāžu kompleksu

Izstāžu kompleks "Rāmava" atkal aicina apmeklēt starptautisko plašā mēroga izstādi "Pavasaris 2013". Tā būs atvērta no 4. līdz 7. aprīlim. Izstādes tematika, kā aizvien, daudzpusīga. Varēs aplūkot stendus: zemkopība, dārzkopība, lopkopība, lauksaimniecības un zivsaimniecības produkcija, alternatīvā enerģija, mežsaimniecība, nelauksaimniecīskā uzņēmējdarbība laukos, celtniecība laukos un vēl citus.

Pēc lauksaimnieku lūguma Balvu konsultāciju birojs sadarbībā ar Balvu novada pašvaldību organizē bezmaksas braucienu uz Rāmavu 6.aprīlī. Aicina pieteikties pie uzņēmējdarbības konsultantes Lienes Ivanovas, zvanot pa tālruņiem 29103683 vai 64521058. Vietu skaits ierobežots.

Lauku jaunieši gatavojas mācībām

Noslēgusies pieteikšanās dalībai pasākumā "Atbalsti lauku jauniešiem uzņēmējdarbības veicināšanā". Balvu konsultāciju birojā pieteikušies aptuveni 30 jaunieši, kuri vēlētos apmeklēt mācības, kas notiks aprīlī un maijā. Informatīvā diena ieplānota aprīļa sākumā, un to varēs apmeklēt arī tie, kuri vēl nav pieteikušies, taču atbilst atbalsta programmas kritérijiem. Patlaban ir sagatavota mācību programma, kas nosūtīta apstiprināšanai.

Divu dienu mācības bioloģiskajiem saimniekotājiem

Pēc lauku uzņēmēju pieprasījuma Balvu konsultāciju birojs organizē divu dienu mācības 9. un 10. aprīlī Balvos, Brīvības ielā 46a. Mācību tēma būs "Bioloģiskā saimniekošana, bioloģiskās lauksaimniecības pievienotās vērtības palielināšana un realizācijas iespējas". Uzaicinātās lektores Vija Rāka un Daiga Tukiša no Sertifikācijas un testēšanas centra stāstīs par bioloģisko saimniekošanu, ieskaitot izmaiņas un aktualitātes likumdošanā, kā arī par to, kas jādara, lai saņemtu papildus atbalsta maksājumus, par sertifikācijas prasībām un uzraudzību. Lektors Jānis Vigovskis no Zemkopības zinātniskā institūta mācis par videi draudzīgu augsnēs apstrādi, nezāļu ierobežošanu, par piemērotu kultūraugu šķirņu izvēli un augu maiņu bioloģiskajā lauksaimniecībā. ļoti gaidīta semināra noslēgumā būs pieprasīt lektore Anita Lielpētere no SIA "Bioefekts". Viņa piedāvās arī "Bioefekts" produkciju – bioloģiskos mēslošanas un augu aizsardzības līdzekļus. Būs iespēja saņemt individuālās bezmaksas konsultācijas un izdarīt lielāku apjomu pasūtījumus.

Diskusijas ar lauku uzņēmējiem

Aprīlī Balvu konsultāciju centrs turpinās organizēt diskusijas ar lauku uzņēmējiem un speciālistiem dažādās pašvaldībās. Uzņēmēji par to ir informēti un atbalsta šos centienus. Uzņēmējdarbības konsultante Liene Ivanova atgādina, ka lauku attīstības konsultanti ir pieejami katrā pagastā. Konkrētāk der iepazīties ar viņu darba grafiku un izmantot iespēju tikties klātienē, lai uzdotu konkrētus jautājumus un saņemtu atbildes.

Zini un izmanto

Nebrīnies par jautājumiem, bet atbildi precīzi

Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests pārliecīnājies, ka daudzi iedzīvotāji neprot izsaukt ātrus. To apstiprina arī Balvu mediku brigāžu novērojumi. Dažkārt cilvēki baidās zvanīt, jo domā, ka tas varētu būt nepamatots izsaukums. Taču, pēkšni pasliktinoties veselībai un jūtot vārgumu, labāk ir piezvanīt dežurārstam un izstāstīt par savām sajūtām, nekā piezvanīt par vēlu.

Balvu mediku rosina iedzīvotājus jau savlaikus apsvērt informāciju un sagatavot atbildes, lai gadījumā, kad būs vajadzība izsaukt ātrus, lieki neuztrauktos paši un zinātu, ko dispečerdienests jautās. Tad nenāksies arī dusmoties vai pat izjust aizvainojumu, ka dispečers "nezin ko prasa".

Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta (NMPD) direktors Armands Ploviņš uzsver, ka šī dienesta dispečers ir būtiskākais posms starp sabiedrību un veselības aprūpes sistēmu. Tātad – starp zvanītāju vai palīgā aicinātāju un medicīnisko dienestu, kas nodrošina konkrēto palīdzību. NMPD dispečera jautājumi un to secība ir pārdomāti un rūpīgi izstrādāti, un tos neuzdzod "tāpat vien". Praksē nākas novērot, ka cilvēkiem, sevišķi, ja sazināšanās ar ātrajiem notiek pirmo reizi, uzdotie jautājumi šķiet pat divaini un nelogiski. Piemēram, ja notikusi nelaime, dispečers pirmo jautājumu uzdzod: "Kur tas noticis?" To jautā tāpēc, lai zinātu, kurp nosūtīt mediku

brigādi gadījumā, ja saruna pārtrūkst un lai turpmākās sarunas laikā jau nosūtītu brigādi, un tamlīdzīgi.

Ko jautās 113 dispečers?

Lai pieņemtu izsaukumu un nosūtītu NMP brigādi, dispečers jautās:

- kur notikusi nelaime;
- kas tieši noticis, cik ir cietušo vai saslimušo;
- cik vecs ir cietušais vai saslimušais;
- vai cietušais ir pie samaņas un elpo;
- kas ir zvanītājs, kā sazvanīt palīdzības izsaucēju.

**Vēlamās zvanīt uz
113, jo, zvanot
uz 112, NMP
dienesta
dispečers
neredz zvanītāja
tālruņa numuru.**

Kas jāatbild ātrās palīdzības izsaucējam?

● Nosauciet precīzu saslimušā vai cietušā atrašanās vietu: pilsēta, novads, pagasts, ielas nosaukums, mājas un dzīvokļa numurs, lauku mājām - to nosaukums.

● Nosauciet durvju kodu, ja tāds ir.

● Norādiet, kurā stāvā atrodas saslimušais vai cietušais.

● Izstāstiet labāko piebraukšanas ceļu, minot tuvumā esošos orientierus, piemēram, veikalu, degvielas uzpildes staciju, pieturas nosaukumu u.c.

● Ja iespējams, izejet ārā un sagaidiet NMP brigādi.

● Nosauciet dispečeram savu vārdu un tālruņa numuru, lai vajadzības gadījumā varētu jūs sazvanīt.

● Nekad nepārtrauciet sarunu pirms!

Atrodi savu ginekologu

Interneta portālā par sievietes veselību www.tikaisievitem.lv var izlasīt jaunāko Latvijā praktizējošo ārstu ginekologu sarakstu. Tur apkopota informācija par vairāk nekā 300 ārstiem un viņu darbavietām. Tā ir iespēja ikvienai sievietei iepazīties ar šo ārstu speciālistu sarakstu un izvēlēties ginekologu pēc tuvākās dzīvesvietas.

Sarakstā apkopota informācija par 36 Latvijas pilsētām, kurās pieejami ginekologi. Gadījumā, ja sarakstā nav minēts kāds ārsts, aicina par to zinot, rakstot uz redakcija@tikaisievitem.lv. Lai atvieglotu meklēšanu,

pieejamo sarakstu iespējams sakārtot pēc praktizējošā ārsta uzvārda, iestādes nosaukuma vai arī pilsētas, kurā tas strādā. Interneta portālā atrodami trīs Balvos strādājošie ginekologi – ārsti: Dagnāra Daija-Stūrmāne, Rudīte Ikere un Sergejs Gurjanovs.

Portāls ir jautājumu un atbilžu krātuve par sievietes veselību. Dažāda vecuma sievietes var iegūt informāciju par seksualitāti, neauglības jautājumiem, ikdienas kontracepciju, kontracepciju pēc dzemībām, kontracepciju smēķētājām, dzemdes kakla vēzi, menopauzi, osteoporozu un par plastisko ķirurgiju. Portālā iespējams izlasīt ne tikai informāciju par minētajām tēmām, bet arī iesūtīt interesējošos jautājumus konkrētiem speciālistiem.

Meklējam atbildi

Kā lai saņem mājas aprūpi?

Kāda balveniete vēlas zināt, kas jādara, lai paciente, kura nopietni slimī, varētu saņemt mājas medicīnisko aprūpi. Viņa jautā, kas to nozīmē, kas ietilpst šajos mājas aprūpes pienākumos un kas to veic?

Lai pacienti pēc operācijas, pārciestas slimības, traumas vai kādām manipulācijām, kad viņiem nav nepieciešams ārstēties stacionārā, turpinātu atgūt veseļību mājās, ir iespēja saņemt bezmaksas valsts apmaksātu veselības aprūpi mājās.

Saskaņā ar veselības aprūpes organizēšanas un finansēšanas kārtības noteikumiem, veselības aprūpi mājās var saņemt pacienti, kuriem ir:

- hroniska saslimšana un pārviešanās traucējumi, kuru dēļ pacients nespēj ierasties ārstniecības iestādē;
- pacients ir izrakstīts no stacionārās ārstniecības iestādes vai no dienas stacionāra pēc ķirurgiskas iejaunkšanās.

Veselības aprūpe mājās ietver vairākus veselības pakalpojumus:

- medikamentu ievadišanu;

● ādas bojājumu aprūpi (izgulējumi, trofiskās čūlas, primāri dzīstošas pēcoperāciju brūces, diegu vai skavu izņemšana no pēcoperācijas brūces, sekundāri dzīstošas brūces);

● māksligās atveres aprūpe (urīna katetra, nefrostomas, cistostomas, gastrostomas, kolostomas, ileostomas un traheostomas aprūpe). Arī pacienta un viņa tuvinieku izglītošana un apmācība par māksligās atveres (stomas) aprūpi;

● enterāla barošana caur zondi.

Mājas aprūpes iespējamība atkarīga no ārstu vēlmes un ieinteresētības to piedāvāt un izrakstīt pacientiem. Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienības izpildītore Eva Smirnova uzsver, ka medicīnisko mājas aprūpi būtu iespējams nodrošināt vēl plašākam pacientu lokam, un šos pienākumus pildītu vēl trešā medmāsa, ja tikai būtu pieprasījums. Lai saņemtu aprūpi, pacientam jāsaņem ģimenes ārsta vai ārsta speciālista izrakstīts nosūtījums ar diagnozi, norādītajām manipulācijām un aprūpes ilgumu. Tad

ārsts vai arī pats pacients sazinās ar konkrēto mājas aprūpes māsu un vienojas par laiku, kad viņa ieradīsies. Parasti pacientiem nozīmē 10 dienu aprūpes kursu, bet smagākos gadījumos, piemēram, onkoloģiskajiem slimniekiem, aprūpe var būt arī daudz ilgāka.

E.Smirnova informē, ka pacientiem aprūpes vajadzībām par savu naudu jāiegādājas tikai medikamenti, bet nav jāpērk šķircles, sistēmas vai pārsienamie materiāli.

Vairumā gadījumu mājas aprūpe ir pieejama Balvu iedzīvotājiem, taču to varētu saņemt arī Rugāju pagasta iedzīvotāji, ja vien vietējā ģimenes ārste to pacientiem nozīmētu. Februārī mājas aprūpi saņēmuši 30 Balvu pacienti. Balvos šos pienākumus pilda medmāsas Ilona Fjodorova un Aija Grīmiņa. Aprūpētāja Aija atzina, ka martā viņai bijuši tikai pāris pacienti, ko viņa aprūpējusi. Viņa uzskata, ka ģimenes ārsts varētu būt atsaucīgāki šī pakalpojuma piedāvāšanā saviem pacientiem.

Lappusi sagatavoja M.Sprudzāne

Laika zīmes

Aprīlis (Sulu, putnu un ūdeņu mēnesis)

Aprīlis ir pavasara otrs mēnesis un laiks, kad no laukiem pazūd sniegs un atmaigst zeme. Šajā mēnesi bērziem sāk tecēt sula, zied lazdas, alkšņi, kārkli un pūpolvītoli.

4.aprīlis ir Izidors. Nedrīkst strādāt zemes darbus, šajā dienā atlido strazdi.

Ticējumi. Jāvēro saullēkts. Ja sarkans saullēkts, būs labs gads. Ja sniegs skudru pūzni kūst no ziemēju puses, būs silta vasara. Ja no dienvidu - auksta.

7. aprīlis ir Vecā Pavasara Māra. Ja šajā dienā uz jumtiem vēl sniegs, tad mežmalās un grāvmalās tas būs arī Jegorā (6. maijā). Laba diena dziedinošu līdzekļu gatavošanai.

Ticējumi. Ja naks 7.aprīli ir silta, būs jauks pavasarīs. Ja 7.aprīli debess bez mākoņiem un spilgtā saule, būs vētraīna vasara. Ja šajā dienā negaiss, būs silta vasara un laba riekstu raža. Ja slapja, būs laba sēnu vasara.

8.aprīlis ir viena no dienām, kad vēro dabu un laiku. Šajā dienā atgriežas kīvites un žagata izdēj pirmo olu. Upes pietūkst un sāk lauzt ledu.

Ticējumi. Kāds laiks 8. aprīlī, tāds 8. oktobrī, un otrādi.

14. aprīlis ir Tipsis jeb Tipša diena, dažviet 15. aprīlī. Pirmā pavasara lauku darbu diena. Sāk ziedēt māllēpes un sākas medju riesta laiks. Ja pavasara ūdeņi šajā dienā tek lēni, būs

grūts gads. Ja naks skaidra un silta, būs silta un sausa vasara.

18.aprīlis ir viena no Vēja dienām. Šajā dienā vai nu līst, vai ir skaidrs un Saulains. Diena, kad mostas dievgotiņas (bizmārītes) un nātru raibeņi.

Ticējumi. Ja diena rāma un klusa, labāka būs agrā sēja. Ja stiprs vējs, tad lietus un krusa vasarā plaus labību.

23. aprīlis ir Jurģa jeb Ūsiņa diena. Zemnieka gada sākums. Viena no Zirgu dienām. Ar Jurģi saistīts rumulēšanās paradums – trokšņaina aplaistīšanās, sākot jaunus darbus.

Ticējumi. Kāds vējs uzvar Jurģu dienā, tāds pārsvarā visu gadu pūš. Ja silts, kluss vakars, būs karsta vasara.

25.aprīlis ir Markus diena. Šajā dienā zeme kūp. Nestrādāja, lai krusa nemaitātu tīrumus. Ja nakti sals un dienā snieg, tad vēl veselu mēnesi būs aukstums.

Kāds laiks šogad varētu būt aprīli?

Ticējums saka, ja aprīli pērkons, būs silta vasara un bagāta riekstu raža. Ja aprīli daudz ūdeņu, tad Miķeļos (29.septembris) daudz alus (laba miežu raža). Tāpat arī labs sēnu gads. Cits ticējums vēsti, ka aprīlis nav aukstāks par

martu un siltāks par maiju. Ja tas sākas ar sniegu, beigsies ar lapām. To, ka aprīlis sācies ar sniegu, vairs nav jāpierāda, tādēļ atliek vien cerēt, ka 1. maijā bērziem būs lapiņas kā peļu austiņas... Jāatceras, ka auksts marts paredz siltu maiju, bet silts marts aukstu un puteņainu aprīli. Savukārt, ja kaķis martā lien aizkrāsnē, tad aprīli tas sildsies saulītē... Salīdzinoši siltais februāris atnesa aukstu martu un aukstas Lieldienas. Bet ziemelvēji, kuri izpalika puteņu mēnesi, var atgriezties aprīli. Šie ticējumi tikai apstiprina sulu mēneša un pavasara mainīgo dabu.

Atbilstoši ziemas un pirmā pavasara mēneša marta nozīmīgajām dienām, aprīlis būs salīdzinoši vēss un ar mazāk nokrišņiem kā parasti. Sulu mēnesī turpināsies marta beigās aizsākusi lēna un vienmēriga vēsa pavasara nostiprināšanās, kas līdz ar to arī mazinās strauju sniega kušanu un lielu palu iespējamību mazajās upītēs. Nakts sals vēl pieturēsies līdz Jurgim, un tikai mēneša beigās aplaimos silts lietutīš un gaiss iesils līdz +15-+18°C. Līdz ar to arī dabā gadalaiku maiņa būs klusa un nemanāma. Par zilactīnu brīnumu varēsim priecāties tikai aprīļa izskāņā. Maija mēneša pirmajā pusē būs silts, bet tālāk lietains un vēss...

Jauku aprīli vēlot, V.Bukšs

Der zināt

Mūžzaļais, ziedošais krūmiņš - ērika

Aprīlis un maijā pirmā ar saviem ziedu zvanīšiem mūs priece sārtā ērika (E.carnea). Mūžzaļais krūmiņš sasniedz 18-25cm augstumu, 30-60cm platumu, lapojums ir mūžzaļš, adatveida, zari izplesti. Ziedi sīki, zvanveida, dažādās krāsās - no baltais, līdz tumši purpursarkanai. Aug samērā lēni.

Nosaukums radies no grieķu *ereike* - 'lauzt', un tas izskaidro auga zariņu ipatnību: tie ir Joti trausli un viegli lūst. Galvenā pazīme ir plānās adatveida lapas un mazie zvanveida ziediņi.

KAD stādīt? Viršaugus var stādīt no aprīļa līdz pat vēlam rudeni, tomēr, stādot augustā un septembrī, tie uzreiz bagātīgi atalgos ar krāšņu ziedēšanu. Kompakts un blīvs sakņu kamols konteinerstādiem jauj ātri iesakņoties.

KUR stādīt un kā mēslot? Virši ir izteikti saulmīji un lieliski papildinās skuju kokaugu grupas. Ērikas labprāt aug arī pusēnā. Viršaugiem ar dzeltenas un oranžas nokrāsas lapojumu tas būs košāks un intensīvāks saulainā augšanas vietā. Vidēji auglīga augsne ar skābu reakciju (pH 4,5-5,5) un mērena laistišana, tomēr rūpīgi uzmanot, lai augi neiekalst – tās ir galvenās viršu prasības. Tā kā virši jūtīgi pret barības vielu koncentrāciju, stādīšanai vēlams izmantot specializētos substrātus ar skābu reakciju, kas piemēroti rodo-

dendriem. Ja viršu stādīšanai izmanto kompostu, tam ieteicams pievienot gan skābu kūdru, kas nodrošina piemērotu augsnes reakciju un piesaista mitrumu, gan priežu mizu mulču, kas nodrošinātu substrāta labāku gaisa caurlaidību. Viršiem piemērota labi drenēta augšanas vieta, kur ilgstoši nekrājas lietus un kūstoša sniega ūdeņi. Vēlams izvēlēties atklātu, labi ventilētu vietu un nepielāj augu rasināšanu. Ieteicama papildmēlošana 2-3 reizes sezonā ar lēniedarbīgu granulētu vai ūdeni šķistošu minerālmēlojumu, kas paredzēts skābu augsnes reakciju milošiem augiem.

Augsnes virskārtu ieteicams noklāt ar mizu mulčas slānīti, lai ierobežotu nezāles, uzturētu mitrumu, samazinātu augsnes sakaršanu un aizsargātu seklo sakņu sistēmu.

KĀ apgriezt? Apgriešanai ir joti liela nozīme skaista, kompakta viršauga veidošanā.

Viršus veido pavasari, aprīla beigās un maija sākumā, nogriezot noziešējušos ziedus. Ziemā viršu ziedkopas var būt skaista rota mierā dusošajam dārzam.

Ērikas apgriež pavasari pēc ziedēšanas, lai gadu gaitā tās spētu izveidot kompaktu, spilvenveidigu krūmiņu. Nogriež pusī līdz divas trešdaļas noziedējušo ziedu.

Ar pietiekami labu ziemcietību un vieglu audzēšanu izceļas:

"Golden Starlet" - 15cm augsts, kompakts krūmiņš, vainaga diametrs 25cm, lapojums galīši dzeltens, ziemā zaļš dzeltens. Ziedi balti, zied aprīļa vidū.

"Winter Beauty" - viena no labākajām šķirnēm. Krūmiņa augstums 20cm, vainaga diametrs 40cm, kompaktas formas. Aug lēni. Ziedi spilgti rozā ar bronzas krāsas putekšīcām. Lapojums tumši zaļš. Šķirne izceļas ar bagātīgu un ilgstošu ziedēšanu no aprīļa vidus līdz maija beigām.

"Myretoun Ruby" - augu augstums 20cm, vainaga diametrs 30-40cm. Krūmiņa forma ieapaļa. Lapojums tumši zaļš. Ziedi purpurzā. Zied no aprīļa beigām līdz maija beigām, bagātīgi. Pēc ziedēšanas nepieciešama apgriešana, lai neveidotos guloši dzinumi.

"Pilnmēness" - labi augsts, vainaga diametrs 22-25cm, kompaktas formas. Aug lēni. Ziedi spilgti rozā ar bronzas krāsas putekšīcām. Lapojums tumši zaļš. Šķirne izceļas ar bagātīgu un ilgstošu ziedēšanu no aprīļa vidus līdz maija beigām.

"Jauns mēness" - labi augsts, vainaga diametrs 25-30cm, kompaktas formas. Aug lēni. Ziedi spilgti rozā ar bronzas krāsas putekšīcām. Lapojums tumši zaļš. Šķirne izceļas ar bagātīgu un ilgstošu ziedēšanu no aprīļa vidus līdz maija beigām.

"Augošs mēness" - labi augsts, vainaga diametrs 25-30cm, kompaktas formas. Aug lēni. Ziedi spilgti rozā ar bronzas krāsas putekšīcām. Lapojums tumši zaļš. Šķirne izceļas ar bagātīgu un ilgstošu ziedēšanu no aprīļa vidus līdz maija beigām.

"Vz" - labi augsts, vainaga diametrs 25-30cm, kompaktas formas. Aug lēni. Ziedi spilgti rozā ar bronzas krāsas putekšīcām. Lapojums tumši zaļš. Šķirne izceļas ar bagātīgu un ilgstošu ziedēšanu no aprīļa vidus līdz maija beigām.

"L" - labi augsts, vainaga diametrs 25-30cm, kompaktas formas. Aug lēni. Ziedi spilgti rozā ar bronzas krāsas putekšīcām. Lapojums tumši zaļš. Šķirne izceļas ar bagātīgu un ilgstošu ziedēšanu no aprīļa vidus līdz maija beigām.

"Sk" - labi augsts, vainaga diametrs 25-30cm, kompaktas formas. Aug lēni. Ziedi spilgti rozā ar bronzas krāsas putekšīcām. Lapojums tumši zaļš. Šķirne izceļas ar bagātīgu un ilgstošu ziedēšanu no aprīļa vidus līdz maija beigām.

"J" - labi augsts, vainaga diametrs 25-30cm, kompaktas formas. Aug lēni. Ziedi spilgti rozā ar bronzas krāsas putekšīcām. Lapojums tumši zaļš. Šķirne izceļas ar bagātīgu un ilgstošu ziedēšanu no aprīļa vidus līdz maija beigām.

"St" - labi augsts, vainaga diametrs 25-30cm, kompaktas formas. Aug lēni. Ziedi spilgti rozā ar bronzas krāsas putekšīcām. Lapojums tumši zaļš. Šķirne izceļas ar bagātīgu un ilgstošu ziedēšanu no aprīļa vidus līdz maija beigām.

"M" - labi augsts, vainaga diametrs 25-30cm, kompaktas formas. Aug lēni. Ziedi spilgti rozā ar bronzas krāsas putekšīcām. Lapojums tumši zaļš. Šķirne izceļas ar bagātīgu un ilgstošu ziedēšanu no aprīļa vidus līdz maija beigām.

"Z" - labi augsts, vainaga diametrs 25-30cm, kompaktas formas. Aug lēni. Ziedi spilgti rozā ar bronzas krāsas putekšīcām. Lapojums tumši zaļš. Šķirne izceļas ar bagātīgu un ilgstošu ziedēšanu no aprīļa vidus līdz maija beigām.

"D" - labi augsts, vainaga diametrs 25-30cm, kompaktas formas. Aug lēni. Ziedi spilgti rozā ar bronzas krāsas putekšīcām. Lapojums tumši zaļš. Šķirne izceļas ar bagātīgu un ilgstošu ziedēšanu no aprīļa vidus līdz maija beigām.

"V" - labi augsts, vainaga diametrs 25-30cm, kompaktas formas. Aug lēni. Ziedi spilgti rozā ar bronzas krāsas putekšīcām. Lapojums tumši zaļš. Šķirne izceļas ar bagātīgu un ilgstošu ziedēšanu no aprīļa vidus līdz maija beigām.

"Lz" - labi augsts, vainaga diametrs 25-30cm, kompaktas formas. Aug lēni. Ziedi spilgti rozā ar bronzas krāsas putekšīcām. Lapojums tumši zaļš. Šķirne izceļas ar bagātīgu un ilgstošu ziedēšanu no aprīļa vidus līdz maija beigām.

"Sv" - labi augsts, vainaga diametrs 25-30cm, kompaktas formas. Aug lēni. Ziedi spilgti rozā ar bronzas krāsas putekšīcām. Lapojums tumši zaļš. Šķirne izceļas ar bagātīgu un ilgstošu ziedēšanu no aprīļa vidus līdz maija beigām.

"Sk" - labi augsts, vainaga diametrs 25-30cm, kompaktas formas. Aug lēni. Ziedi spilgti rozā ar bronzas krāsas putekšīcām. Lapojums tumši zaļš. Šķirne izceļas ar bagātīgu un ilgstošu ziedēšanu no aprīļa vidus līdz maija beigām.

"St" - labi augsts, vainaga diametrs 25-30cm, kompaktas formas. Aug lēni. Ziedi spilgti rozā ar bronzas krāsas putekšīcām. Lapojums tumši zaļš. Šķirne izceļas ar bagātīgu un ilgstošu ziedēšanu no aprīļa vidus līdz maija beigām.

"M" - labi augsts, vainaga diametrs 25-30cm, kompaktas formas. Aug lēni. Ziedi spilgti rozā ar bronzas krāsas putekšīcām. Lapojums tumši zaļš. Šķirne izceļas ar bagātīgu un ilgstošu ziedēšanu no aprīļa vidus līdz maija beigām.

"Z" - labi augsts, vainaga diametrs 25-30cm, kompaktas formas. Aug lēni. Ziedi spilgti rozā ar bronzas krāsas putekšīcām. Lapojums tumši zaļš. Šķirne izceļas ar bagātīgu un ilgstošu ziedēšanu no aprīļa vidus līdz maija beigām.

"D" - labi augsts, vainaga diametrs 25-30cm, kompaktas formas. Aug lēni. Ziedi spilgti rozā ar bronzas krāsas putekšīcām. Lapojums tumši zaļš. Šķirne izceļas ar bagātīgu un ilgstošu ziedēšanu no aprīļa vidus līdz maija beigām.

"Vz" - labi augsts, vainaga diametrs 25-30cm, kompaktas formas. Aug lēni. Ziedi spilgti rozā ar bronzas krāsas putekšīcām. Lapojums tumši zaļš. Šķirne izceļas ar bagātīgu un ilgstošu ziedēšanu no aprīļa vidus līdz maija beigām.

"Lz" - labi augsts, vainaga diametrs 25-30cm, kompaktas formas. Aug lēni. Ziedi spilgti rozā ar bronzas krāsas putekšīcām. Lapojums tumši zaļš. Šķirne izceļas ar bagātīgu un ilgstošu ziedēšanu no aprīļa vidus līdz maija beigām.

Par ko raksta kaimiņi

Raunas pagastā atver jaunu maizes ražotni

SIA "Raunas maiznieks" no iepriekšējiem īpašniekiem iegādājies pazistamo zīmolu "Raunas maize" un arī ceptuves ēku, kur agrāk cepa baltmaizi, bet vēl pirms tam tā zināma kā kopsaimniecības kantoris. Divi draugi - Gunārs Rudmiezis un Andis Utēns - bija padzirdējuši, ka Raunas pagasta Rozes daudzviet Latvijā pazistamo maizi vairs necep, atbrauca, apskatījās un nolēma atjaunot maizes cepšanas tradīcijas Raunā.

"Druva"

Plāno izveidot vairākas jaunas atkritumu konteineru vietas

Atsaucoties iedzīvotāju izteiktajiem aizrādījumiem par nepietiekamu šķiroto atkritumu konteineru laukumu skaitu, Alūksnes novada pašvaldība plāno izveidot vairākas jaunas konteineru vietas Alūksnes pilsētā. Šobrid Alūksnes novada teritorijā ir vairāk nekā 20 laukumi, kur iedzīvotājiem ir iespēja nogādāt savus šķirotos atkritumus. Vismaz viens šķiroto atkritumu laukums ir katrā pagastā, bet Alūksnē tādu ir vairāk nekā desmit.

"Malielas Zījas"

Aizved tirgus būdiņas

Madonā no tirgus laukuma Saules ielā 2 pamazām tiek aizvestas pēdējās tirgus būdiņas, kas šajā vietā atradās vairākus gadus. Bijušajā tirgus laukumā iecerēts izveidot stāvvietas aptuveni 50 automašīnām, un tas kopā ar plānoto lielveikala "Rimi" stāvlaukuma rekonstrukciju jauns veiksmīgi atrisināt stāvvietu trūkuma jautājumu pilsētas centrā.

"Stars"

Cik izmaksāja koncertzāle?

Veiktais izmaiņas Rēzeknes domes 2009.gada 9.aprīla lēmumā par Austrumlatvijas Reģionālā daudzfunkcionālā centra būvniecības projekta izmaksu apstiprināšanu. Projekta kopējās izmaksas ir gandrīz 14 miljoni latu, precīzi – 13 995 637, no tiem attiecināmās izmaksas – 9,6 miljoni latu. Tās veido ES fonda (ERAF) finansējums Ls 5 396 623 (56% no kopējām izmaksām), valsts dotācija Ls 540 458 (16% no kopējām izmaksām) un Rēzeknes domes līdzfinansējums Ls 3 697 230 (38% no kopējām izmaksām). Neattiecināmās izmaksas - Ls 4 321 324 - finansēja Rēzeknes dome no 2013.gadā nēmtajiem kreditlīdzekļiem.

"Rēzeknes Vēstis"

Super-Bingo auto laimē salacgrīvietis

Kādreizējais salacgrīvietis, tagad valmierietis Jānis Kotāns, kļuva par automašīnas AUDI Q3 īpašnieku. To viņš laimēja loterijas SuperBingo izlozē. Salacgrīviešiem SuperBingo veicies arī iepriekš, 2010.gadā laimēts astotais lielākais laimests vēsturē – Ls 96 000.

"Auseklis"

Lāču mamma tika pie grima

Līgatnes dabas taku zvērkopei Velgai Vītolai marta tika sagādāts īpašs pārsteigums – pārvērtības. "Ievas pārvērtības" esot bijis notikums Velgas ikdienā, kas nekādi neesot mainījis viņu pašu.

-Ar mani tas notika pirmoreiz dzīvē. Iet pa veikalim, laikot kurpes un piemērīt tērus, raudzīties, kā man lako nagus un klāj uz sejas puscentimetru biezu smilšķķā kārtu bija tikpat saistoši, kā citam būtu izlēkt ar izpletņi vai laisties gaisa balonā. Tas arī viss. Man pietika ar šo prieka pilno laiku, kad satiku brīnišķīgus cilvēkus, - aizgūtnēm stāstīja Velga Vitola un neslēpa, ka jau pāris stundas pēc lielajām pārvērtībām viņa laimīga atgriezusies savā Līgatnē, devusies pastaigā pa mežu un Gaujmalā domājusi, cik dažādas ir cilvēku vērtības, atceroties arī to, kā pārvērtību raidījums, kurā Velga piedalījās, tika reklamēts.

"Liesma"

Vēlas pārvaldīt paši

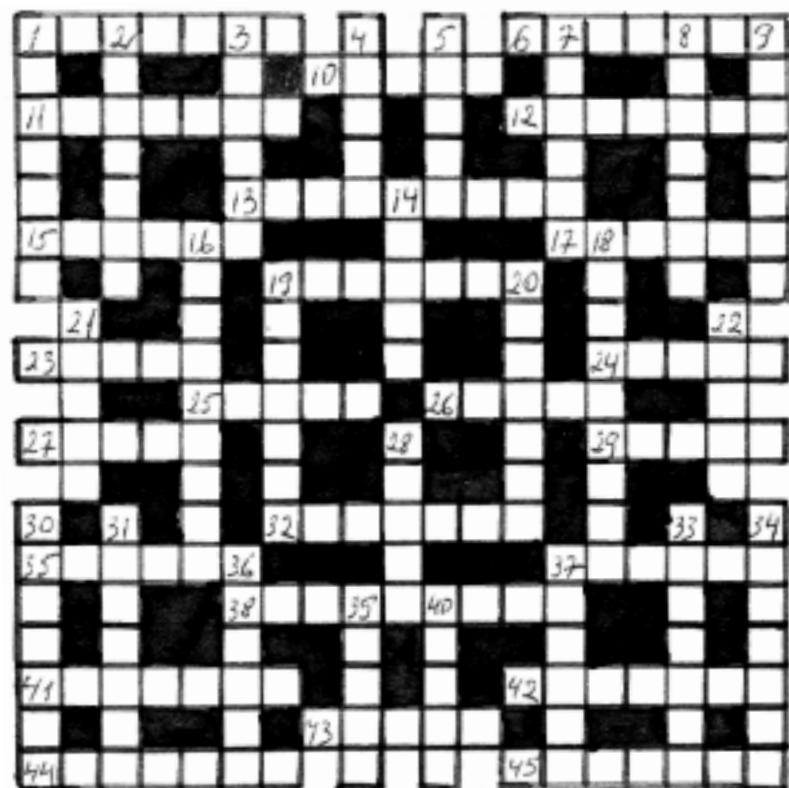
Pjaviņu novada administratīvajā teritorijā ir vairākas publiskās ūdenstilpnes – Dāmenezers, Odzes un Līdaces ezers Aiviekstes pagastā, Aiviekstes un Daugavas upe ar Pļaviņu HES ūdenskrātuvi. Tā kā publiskie ūdeņi ir valsts īpašums, pašvaldība nav ne to īpašniece, ne valditāja vai nomniece. Lai nodrošinātu šo ūdeņu apsaimniekošanu, ilgtspējīgu pārvaldību un izmantotu to resursus, Pļaviņu novada pašvaldība nolēma lūgt Ministru kabinetu ūdensstilpnes nodot tās valdījumā.

"Staburags"

Krustvārdu mīkla – trīs uzvarētāji mēnesī

Trīs krustvārdu mīklu risinātāji, kuri pareizi atrisinājuši mīklu, ik mēnesi pretendē uz pārsteiguma balvu. Atbildes gaidām līdz 25.aprīlim.

Sastādījis A. Levgovds

zināšanas. 21. Amerikas nēgeru vokālās mūzikas žanrs. 22. Intelekts. 28. Sīkas monētas ASV u.c. 30. Romas katoļu baznīcas galva. 31. Asinstriebība Korsikā. 33. Grieķu tautas deja. 34. Leņķa mērvienība. 36. Tveice. 37. Vislielākā mazā planēta, atklāta 1801.gadā. 39. Korpulenta. 40. Ikiens.

Marta mīklas atrisinājums

Horizontāli: 1. Kara skolas audzēknis Krievijā līdz 1917.gadam. 6. Virše uzruna Itālijā. 10. Zīvs, kuras zvīņas atrodas zem ādas. 11. Ar burvestību atdzīvināts mironis. 12. Ardievas. 13. Nepagalam, it nemaz. 15. Uzpjēmumu apvienība. 17. Ardieu. 19. Metāla pūšaminstruments. 23. Rokas ierīce vītnu uzgriešanai. 24. Mazā planēta, atklāta 1949.gadā. 25. Kovboju veiklības sacensības. 26. Viena no mājām. 27. Vilnas pavediens. 29. Pārvedu vekselis. 32. Kuģis zvejošanai ar riņķa vadu. 35. Augļu koki. 37. Atteikšanās no tiesībām cita labā. 38. Līnija, kas ar horizontālu plakni veido taisnu leņķi. 41. Neauglīgs. 42. Pa četriem. 43. Jupitera pavadonis. 44. Maigles. 45. Pantmērs.

Vertikāli: 1. Jēzus brālības loceklis. 2. Malienes. 3. Administratīva teritoriāla iedalījuma vienība. 4. Auksta sniega vētra. 5. Čigāni. 7. Uz personisko dzīvi, jūtām attiecīgs. 8. Valsts rakstveida pavēle, rīkojums. 9. Sienāzim līdzīgs kukainis. 14. Akas svira. 16. Iecietība pret citu uzskatiem. 18. Paveids. 19. Neliels robežapsardzes postenis. 20. Tāds, kuram ir vispusējas

zināšanas. 21. Amerikas nēgeru vokālās mūzikas žanrs. 22. Intelekts. 28. Sīkas monētas ASV u.c. 30. Romas katoļu baznīcas galva. 31. Asinstriebība Korsikā. 33. Grieķu tautas deja. 34. Leņķa mērvienība. 36. Tveice. 37. Vislielākā mazā planēta, atklāta 1801.gadā. 39. Korpulenta. 40. Ikiens.

Foto konkurss

Katra mēneša labākās fotogrāfijas autors saņems balvu. Fotogrāfijas var iesūtīt pa pastu – Balvi, Teātra ielā 8, LV-4501, vai elektroniski – vaduguns@apollo.lv. Pie foto obligāti norādāms vārds, uzvārds (vēlams - tālrunis).

Atvadas no ziemas. Iesūtīja Daniels Kivkucāns no Balviem.

Sveču gaismā. Iesūtīja Daniels Kivkucāns no Balviem.

Lappusi sagatavoja E. Gabranovs

Problēma

Sūdzas par sociālās darbinieces attieksmi

Laikraksta "Vaduguns" redakcijai piezvanīja kāda Balvu pilsētas iedzīvotāja. Sieviete izteica sašutumu par Balvu novada pašvaldības Sociālā dienesta darbinieces attieksmi un nevēribu pret vecu cilvēku, pildot savus darba pienākumus.

Elementāru pieklājības normu trūkums?

Sieviete stāsta: "Mans vīrs Roberts Deičmanis 3.martā svinēja ievēribas cienu notikumu – 90 gadu dzives jubileju. Nemot vērā, ka vīra dzīvesvieta deklarēta Balvos, par godu dzimšanas dienai viņam no Balvu novada pašvaldības Sociālā dienesta pienācās dāvana 30 latu apmērā. Protams, ne jau nauda dzīvē ir svarīgākā. Vīrs vienkārši gaidīja brīdi, kad viņu suminās un teiks labus vārdus. Galu galā mums nav daudz radinieku, dzivojam divatā. Tā mēs gaidījam, kad ieradīsimies pārstāvis no sociālā dienesta, tomēr gaidīšana neattaisnojās. Nolēmām, ka sociālajam dienestam droši vien jāapsveic daudzi gavīnieki, tādēļ apbrujojāmies ar pacietību. Kad sveicēju tā arī nesagaidījām, zvanījām uz Balvu novada domi. Sekretāre apstiprināja, ka sociālā dienesta darbiniekam jāierodas pie mums un vīram par godu nozīmīgajam dzīves notikumam jāuzdāvina 30 latu dāvana. Savukārt, kad pazvanījām uz sociālo dienestu, liels bija izbrīns, kad paziņoja, ka vīrs nav iekļauts to cilvēku sarakstā, kurus paredzēts sumināt. Galu rezultātā naudas dāvanu tomēr saņēmām, bet visā šajā stāstā visvairāk sāpina dienesta darbinieces attieksme un nevīžiba pret veciem cilvēkiem. Kad pie mums ieradās sociālā dienesta darbiniece, kuras uzdevums bija sveikt manu vīru, viņa demonstrēja nelaiptnu attieksmi. Jubilāram nedz roku paspieda, nedz elementāru vārdu "lūdzu" pateica. Turklat vīram domātos 30 latus atnesa apbružātā aploksnē, kuru vienkārši nolika uz gultas. Pēc tam aploksnī, tiesa, nu jau tukšu, paņēma lidzi. Vīrs tā gaidīja šo brīdi, bet dienesta darbinieces dēļ 90 gadu dzimšanas diena izvērtās par skumju un viņam nepatīkamu brīdi. Uzskatu, ja cilvēks strādā sociālajā dienestā, kur ikdienā nākas komunicēt ar dažādiem cilvēkiem, tostarp cienījamā vecumā, jābūt citādākai attieksmei. Esmu sašutusi," neapmierināta teica balveniete.

Savā attieksmē neko nosodāmu nesaskata

Balvu novada pašvaldības Sociālā dienesta vadītāja Anita Petrova informēja, ka Rober-tam Deičmanim, kuram martā apritēja 90 gadi, 30 latu dāvanu virieša dzīvesvieta nogādāja dienesta Administratīvās nodājas ekonomiste Tatjana Valujeva. Sieviete apvainojumus noliedza un savā attieksmē neko nosodāmu nesaskata: "Protams, viss nebija tā, kā stāsta sieviete. Viņi ir ļoti patīkami cilvēki. Kad ierados dzīvesvieta, mēs aprunājāmies siltā gaisotnē. Piemēram, par viņu sunķu," atceras dienesta darbiniece. Savukārt uz jautājumu, vai taisnība nav arī sievietes sūdzība par elementāru pieklājības normu neievērošanu, T.Valujeva stāsta: "Kad devos pie viņiem, zināju, ka vīrietim ir jubileja. Tiesa, ziedu man lidzi

Sociālā dienesta vadītāja A.Petrova atzina, ka savulaik kādam dienesta darbiniekam jau nācas izteikt aizrādījumu par attieksmi pret klientu. Šajā gadījumā abām notikumā iesaistītajām pusēm ir sava skaidrojums.

Foto : A.Kirsanova

Strīdus aploksne. Roberts Deičmanis ir Balvu pilsētas ilgdzīvotājs, kurš martā svinēja apaļu 90 gadu dzīves jubileju. Par godu nozīmīgajam notikumam jubilārs no sociālā dienesta darbinieces dāvanā saņēma 30 latus. Tiesa, kā stāsta virieša sieva, darbiniece pret veco vīru neievēroja elementāras pieklājības normas, arī aploksnē ar naudu, viņasprāt, bija apbružāta. Noskaidrojās, ka cienījamā vecuma vīrieti viņa dzīvesvieta sveikt ieradās sociālā dienesta ekonomiste Tatjana Valujeva. Viņa gan par sūdzību ir pārsteigta un savā attieksmē neko nosodāmu nesaskata.

nebija, arī roku nepaspiedu. Vīrietis sēdēja uz gultas, uz kuras arī noliku aploksnī ar naudu. Turklat to no aploksnēs izņēmu ārā, lai parādītu, ka tajā iekšā ir nauda. Arī apbružāta aploksnē nebija. Jebkurā gadījumā savā attieksmē neko nosodāmu nesaskatu. Arī sarunas brīdī nemaniņu, ka viņi ir negatīvi noskaņoti. Šī sūdzība man ir nepatīkams pārsteigums," stāsta T.Valujeva.

Sociālā dienesta vadītāja Anita Petrova apstiprināja, ka cilvēkiem, kuri savu dzīvesvieta deklarējuši Balvos un svin apaļu jubileju – 85, 90, 95 vai 100 dzīves gadus – pienākas dāvana. Savukārt uz jautājumu, kā vērtē sūdzību par sociālā dienesta darbinieci, A.Petrova skaidro: "Saņemot šādas sūdzības no dienesta klientiem, man kā vadītājai jāievāc informācija par notikušo, kā arī jānoskaidro attiecīgā dienesta darbinieka viedoklis. Kad tas izdarīts, jāpieņem lēmums. Jāteic, ka ar šīs sievietes neapmierinātību esam saskarušies vairākkārt. Turklat ne vienmēr sievietes teiktais atbildis patiesībai. Jebkurā gadījumā, ja klienta sūdzība apstiprinās un dienesta sociālais darbinieks, pildot savus darba pienākumus, patiešām rīkojies nepareizi, mans pienākums ir darbiniekam izteikt aizrādījumu," pastāstīja A.Petrova. Sociālā dienesta vadītāja arī apstiprināja, ka savulaik par attieksmi pret klientu kādam dienestā strādājošajam jau nācies izteikt aizrādījumu.

Notikums

Labiekārtos "Rasas pērles" telpas

Martā Rigā, Aizsardzības ministrijā, notika svīngs pasākums, kurā Rugāju novada Latgales Reģionālā atbalsta centra "Rasas pērles" direktore Ilze Andža saņēma teju 10 000 eiro vērtu simbolisku čeku. Finansējums piešķirts, pateicoties NATO Labdarības tirgus organizācijas atbalstam. Plānots, ka par iegūtajiem līdzekļiem atbalsta centra istabīnām izgatavos masīvkoka mēbeles – gultas un skapjus.

Piešķirtā finansējuma čeku centra direktorei I.Andžai pasniedza Latvijas Republikas aizsardzības ministrs Artis Pabriks. Pasākumā piedalījās arī Nacionālo Bruņoto spēku (NBS) komandieris, generāleitnants Raimonds Graube, kā arī bijusī Latvijas pārstāve NATO Labdarības tirgus

organizācijā Ilona Kiukucāne, un uzņēmēji, kuri piešķira savu produkciju labdarības tirgus vajadzībām.

I.Andža pastāstīja, ka augstās valsts amatpersonas izrādīja patiesu interesu par Latgales Reģionālā atbalsta centru "Rasas pērles", kā arī izteica vēlmi apmeklēt centru. Jāpiebilst, ka otru finansējuma čeku vairāk nekā 4000 eiro apmērā saņēma Liepājas fonds "Izglītība", kas realizē speciālās izglītības programmu bērniem ar īpašām vajadzībām.

Saņem finansējumu. Latgales Reģionālā atbalsta centra "Rasas pērles" direktorei Ilzei Andžai naudas čeku pasniedza Latvijas Republikas aizsardzības ministrs Artis Pabriks (pirmais no labās).

Informē policija

Nozog naudu

21.martā Rugāju novadā no somiņas kādā mācību iestādē nozaga naudu. Policijas darbinieki par iespējamo likumpārkāpumu pārbauda divas mazgadīgas jaunietes.

Brauc kunga prātā

21.martā Balvos 1963.gadā dzimis vīrietis vadīja automašīnu "Volvo" 1,81 promīlu alkohola reibumā. Sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols. Paredzēta administratīvā tiesa.

Nelikumīgi piesavinās strāvu

22.martā policijas darbinieki saņēma informāciju, ka Rugāju novadā 1951.gadā dzimis vīrietis patvalīgi izveidojis pieslēgumu pie gaisvadu elektrolīnijas. Sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

Traucē naktsmieru

24.martā Kubulu pagastā 1984.gadā dzimis vīrietis atskānoja skaļu mūziku un traucēja apkārtējo naktsmieru. Uzsākta administratīvā lietvedība.

Nozog sīvo

26.martā policijas darbinieki saņēma iesniegumu, ka 1973.gadā dzimis virietis no kāda veikala Balvos nozaga degvīna pudeli. Pārkāpējs tirdzniecības vietai nodarija materiālus zaudējumus 12 latu apmērā. Uzsākts kriminālprocess.

27.martā policija saņēma iesniegumu, ka Balvos no kāda veikala nozaga alkoholiskos dzērienus. Uzsākts kriminālprocess. Policijas darbinieki skaidro tirdzniecības vietai nodarītos materiālos zaudējumus.

Informē robežsardze

Aiztur kontrabandistu

24.martā Pededzes robežkontroles punktā robežsargi aizturēja Latvijas pilsoni, kurš Latvijā mēģināja ievest 800 cigares "Bond" un 600 cigares "Kiss" ar Krievijas akcīzes markām, tās slēpjot aiz automašīnas jumta apšuvuma un motora gaisa filtrā. Šajā pašā dienā robežsargi valstī konstatēja vēl divus tabakas izstrādājumu nelikumīgas pārvietošanas gadījumus. Kopumā visos gadījumos izņemtas 15 000 kontrabandas cigares. Pārkāpējiem sastāditi administratīvā pārkāpuma protokoli.

Kopumā Valsts robežsardzes (VRS) amatpersonas 24.martā uz ārejām robežām un valsts iekšienē konstatēja 34 likumpārkāpējus. Šajā pašā laikā, veicot imigrācijas kontroles pasākumus, valsts iekšienē ieceļošanas vai uzturēšanās noteikumu pārkāpumus konstatēja 6 personām. Savukārt transportlīdzekļu ekspluatācijas jomā VRS amatpersonas pārkāpumus konstatēja 7 personām.

Pret robežpārkāpējiem ierosinās kriminālprocesus

1.aprīlī spēkā stājās grozījumi Krimināllikumā (KL), kas par nelikumīgu valsts robežas šķērsošanu paredz krimināltatbildības iestāšanos. Līdz šim par valsts robežas tišu nelikumīgu šķērsošanu bija paredzēta administratīvā tatbildība. Krimināltatbildība iestājās tikai par tādām pašām darbībām, ja tās izdarītas atkārtoti gada laikā. Turpmāk valsts robežas nelikumīgajiem šķērotājiem draudēs īslaicīga brīvības atņemšana, piespiedu darbs vai naudas sods. Savukārt, ja noziedzīgo nodarijumu izdarīs personu grupā, izmantojot transportlīdzekļu vai neievērojot iepriekš personai noteikto ieceļošanas aizliegumu Latvijā, tas krimināltatbildību pastiprinās un par šādām darbībām varēs sodit pat ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz 2 gadiem. Plānots, ka KL jaunā redakcija veicinās nelegālās imigrācijas un kontrabandas apkarošanu galvenokārt uz "zalās" robežas.

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

Foto - no personīgā arhīva

Der zināt

Ar 1.aprili atjaunojas Starta tarifa uzskaitē

Ar 1.aprili tiek atjaunota Starta tarifa patēriņa uzskaitē mājsaimniecībām, kas par pirmajām patērētajām 1200 kilovatstundām paredz norēķināties pēc samazinātās tarifa likmes jeb Starta tarifa. Sākot ar aprīli, AS "Latvenergo" paplašina sociālā atbalsta iespējas arī vairākām iedzīvotāju grupām.

Sākot ar šī gada 1.aprīli, par pirmajām patērētajām 1200 kilovatstundām (kWh) privātpersonas varēs atkal norēķināties pēc Starta tarifa. Atgādinām, ka visiem mājsaimniecību patēriņa objektiem pirmajām 1200 patērētajām kWh gadā tiek piemērots Starta tarifs (populārākā tarifa T1 gadījumā – 0,0818 Ls/kWh), savukārt sākot ar 1201. kWh – Pamata tarifs (T1 gadījumā 0,1065 Ls/kWh).

Jau vairākus gadus AS "Latvenergo" īsteno plašu sociālās atbildības kampaņu, piešķirot norēķinu kartes sociāli mazaizsargātajiem iedzīvotājiem. Šogad uzņēmums sadarbībā ar Latvijas Pašvaldību savienību ir pieņēmis lēmumu paplašināt atbalsta saņēmēju loku ar vairākām iedzīvotāju grupām.

Līdz šim atbalstu 53,70 LVL dāvanu kartes veidā savas pašvaldības sociālajā dienestā saņemt:

- daudzbērnu ģimenes (kas nav saņēmušas tarifa kompensāciju 2400 kWh patēriņam);
- trūcīgas ģimenes ar bērniem;
- ģimenes, kurās aug bērni invalidi;
- ģimenes ar audžubērniem vai aizbildniecībā esošiem bērniem.

Ar šī gada aprīli savas pašvaldības sociālajā dienestā atbalstu 53,70 LVL elektrības dāvanu kartes veidā varēs saņemt arī:

- maznodrošinātās ģimenes ar bērniem;
- ģimenes, kurās ir bērni, kuri slimio ar celiakiju;
- ģimenes ar jaundzimušajiem (bērni, kas dzimuši, sākot ar 2013.gadu);
- Černobiļas AES avārijas seku likvidēšanas dalībnieku ģimenes, kurās ir bērni;
- nepilnās ģimenes, kurās zaudēts kāds no apgādniekiem vai viens no vecākiem audzina bērnu viens;
- ģimenes ar bērniem, kurās kāds no vecākiem ir invalīds.

Atbalsta kampaņas noteikumi paredz, ka šīs kampaņas laikā ģimene var saņemt atbalstu tikai vienu reizi, taču tās daudzbērnu ģimenes, kuras saņēmušas dāvanu karti iepriekš, pēc 2013.gada 1.aprīļa varēs to saņemt arī atkārtoti.

Apmaksa par patērēto elektroenerģiju jāveic reizi mēnesi par iepriekšējo mēnesi. Tādējādi aprīlī AS "Latvenergo" klientiem vēl jānorēķinās par martā (31.martu ieskaitot) patērēto elektroenerģiju, atbilstoši savam fiksētajam skaitītāja rādījumam un pēc sava tarifa (Starta vai Pamata).

Ar 1.aprīli klients sāk uzskaitīt patērētās kilovatstundas no jauna, un par aprīli patērēto elektroenerģiju norēķinās maijā pēc Starta tarifa. Klientam nav nepieciešams papildus ziņot Latvenergo skaitītāja rādījumu 1.aprīlī, jo to automātiski aprēķinās norēķinu sistēma pēc klienta veiktā maksājuma.

Dažādi

Aku urbšana. Tālr. 29142220.

Malkas skaldišana.
Tālr. 26644586.

Zāģē, skalda malku.
Tālr. 27502157.

Ar 3.aprili darbu atsāks apavu remonta darbnica Brīvības 73
(pretī "Sendai Dz").

Pārvadāt mājlopus, metāllūžus
(specpiekabe). Tālr. 29230080.

Apsardzes kursi. Tālr. 26336910.

Zāģējam bīstamus kokus.
Tālr. 28667336.

Vēlos īrēt dzīvokli Balvos.
Tālr. 26630649.

Izirē 2-istabu dzīvokli centrā.
Tālr. 27033870.

Ada zeķes kolektīviem.
Tālr. 29205100.

Rokdarbi nedēļas viduci.
Tālr. 29205100.

ROKDARBU BODĪTE, Partizānu 14.
Tālr. 26513571.

Īrē (pērk) vasarnīcu.
Tālr. 26394993.

Vēlos īrēt 1-istabas dzīvokli.
Tālr. 28734046.

I.U. "ZELTA DIEGI"
www.draugiem.lv/zeltadiegi/.

Meklēju radošu darbu.
Tālr. 28338909.

Izirē 1-istabas dzīvokli.
Tālr. 25640883.

Alkohola atkarības pārtraukšana
(Dovženko). Tālr. 29386443.

Dāvina

Dāvina vidēja auguma kucēnus,
kaķus. Tālr. 26319738.

Piedāvā darbu

Vajadzīgi C kategorijas šoferi.
Tālr. 29105572.

Pazaudēts

Pazaudēti BORISA KRUKOVSKA dokumenti. Tālr. 27545501.

Apsveikumi

Ir tikai divas zāles - Dievs un mīlestība,
Kas neļauj kaitēm, kļūmēm Tevi mākt.

Ar viņu svētību tad katru dienu

Kā jaunu brīnumu var atkal sākt.

Mīļi sveicam Juri Jevodokimovu 50 gadu jubilejā! Vēlam veselību, izturību, dzīvotprieku un Dieva svētību katrai dzīves dienai.

Mamma, sieva, bērni un mazbērni

Šī diena lai Tev skaistāka par citām,
Šī diena reizi gadā aust.

Lai pietiek spēka katram dzīves ritam,

Lai katrs rīts kā balta roze plaukst.

Mīļi sveicu Helēnu Locāni skaistajā dzīves jubilejā! Vēlu veselību, dzīves un darba prieku, enerģiju turpmākajiem gadiem.

Olga

Tā ir liela māka - dot un neatprasīt,
Tā ir liela māka - cilvēcīgam būt,
Darba grāmatu ar mīlestību lasīt,
Un pašai tajā mazam burtam būt,
Tā ir liela māka - kopā būt ar ļaudīm,
Un tomēr sevi saglabāt.

Mīļi sveicam Bernandetu Petrovu skaistajā dzīves jubilejā!

Vēlam veselību un saulainas dienas.

Annas, Andra ģimenes

Šī diena lai Tev skaista,
Šī diena tikai reizi gadā aust.

Lai pietiek spēka katram dzīves ritam,

Lai rīts kā skaisti ziedi plaukst.

Mīļi sveicam Vairu Mincāni skaistajā dzīves jubilejā! Novēlam labu veselību, laimi un skaistus turpmākos gadus.

Iveta, Megija, Kaspars, Bernadeta

Uz gadiem paraugos caur ievām baltām,
Ko gadu steiga padarīt var man,
Ja putenī pat stindzinoši saltā,
Vēl ziedu laiku lakstīgala skan.

Marcjanai Melnei! Mīļi sveicam lielajā jubilejā!

Lai Dieva svētība nākamajiem gadiem!

Bērni: Anna, Judite, Jānis

Rozes Regīnai Zaķei šūpuļsvētkos!

Biruta

Mārtiņrozes Jurijam Nikolajevam svētkos!

Afanasjevi

Sveiciens Valdai Karlsonei vārdiņsvētkos!

NiVa

Rozes Jānim Graholškim jubilejā!

Draugi

Sveicieni Eleonorai Borisovai svētkos!

Radiņi

Veiksmes prognoze

* Veiksmes un laika ziņu prognozi lasiet arī www.vaduguns.lv, tālr. 29365609

4.aprīlis. "Čika" laiks atkal pārbaudīs Tavus nervus līdz pulksten 11.41, vai tie ir tik stipri kā tauvas, vai tik tievi kā mats? Tāpēc gan komandējumā, gan uz bāriņtiesu, gan pie notāra vai jurista labāk doties pēcpusdienā. Jaunu darbu uzsākanai nepiemērota diena.

5.aprīlis. Ikdienišķo darbu diena, kad es i pat sev gan kungs, gan kalps. Nerauc degunu, ja šodien pašam jābūt gan par santehnīki, gan elektriķi, gan šuvēju, gan mājkalpotāju!

6.aprīlis. Laimīgā sestdiena, kurā daudzi pāri var dot "jā" vārdu ar 99% garantiju, ka tas būs uz mūžu. Arī pārējiem šodien veiksies jebkurš darbs, rikojies tik kā tautasdziešmā: "Acis darba izbijās, rokas darba nebijās...!"

7.aprīlis. Laba svētdiena labiem cilvēkiem. Nemeklē laimi pasaulē! Šodien tā būs Tavās mājās, ne tikai laiski vārtoties burbuļvannā, bet arī sējot redisus siltumnīcā vai pielāpot kūtiņas jumtu, jautri svilpojot līdz ar pirmajiem strazdiem.

Pareģe Ilga

Laika prognoze

Trešdien -7°C / 4°C

Ceturtdien -1°C / 4°C

Piektdien -2°C / 2°C

Sestdien -5°C / 4°C

Pērk

Z.S "Strautiņi"
iepērk mājlopus.
Samaksa tūlītēja.
Augstas cenas. +PVN!
Tālr. 64546765, 29411033.

Iepērk kaušanai visu veidu mājlopus. Pārvadā mājlopus.
Tālr. 29320237.

SIA "LATVIJAS GALA" iepērk liellopus, jaunlopus, aitas, zirgus. Samaksa tūlītēja. Svari. Tālr. 28761515.

SIA "AIBI" pērk liellopus, jaunlopus, aitas, zirgus, cūkas.
Labas cenas! Samaksa tūlītēja. Svari. Tālr. 26142514, 20238990.

SIA "RENEM P"
iepērk jaunlopus, liellopus, aitas, zirgus, cūkas.
Elektroniskie svari. Samaksa tūlītēja.
Cenas mainās, zvaniet!
Tālr./fakss: 65329997 (Lattelecom)
Tālr.: 29996309 (TELE 2)
26393921, 26373728, 29485520 (LMT)
Rakstiet - e-pasts: re-nem@inbox.lv

"LATMEŽS" pērk visa veida ipašumus, cirsmas, var būt ar apgrūtinājumiem
(kila, mantojums u.t.t.)
Ātra izskatīšana, labas cenas, tūlītēja samaksa.
Iespējams avanss.
Tālr. 22028592, 29777641.

SIA "Gask" iepērk zāģbalķus, papīrmalku, finierklučus meža krautuvēs.
Piedāvājam forvardera un kokvedēja pakalpojumus.

Aizmirsi abonēt "Vaduguni" aprīlim?

Zvani - 64507018

Ikviens ir iespēja īsi un konkrēti pateikt paldies kādam labvēlīm, sponsoram, atbalstītājam, paligam. Dārgi tas nemaksās - tikai 2 latus par 25 vārdiem.
Jo šī ir "Pateicības dubultzīvs".

Balvu Valsts ģimnāzijas vadība saka lielu paldies Balvu Centrālās bibliotēkas direktorei Ruti Cibulei par dāvinājumu ar mērķi veicināt skolēnu lasītprasmi.

Pārdod

Pārdod vasarnīcu un dzīvokli Balvos. Tālr. 26298774.
Pārdod sausu, tikko zāģētu, skaldītu malku. Tālr. 25442582.
Piedāvā kartupeļus lopbarībai, stādīšanai, pārtikai, graudus, skābsienu. Tālr. 25442582.
Pārdod auzas. Tālr. 26552517.
Pārdod sivēnus Viksnas pagastā. Piegāde. Tālr. 28774157.
Pārdod sivēnus. Tālr. 25655224.
6., 10., 13.aprīli pārdos gailus un brūnas dejējvistas. Vistas maina pret gailiem. Kubuli-7.30, Balvi-7.40, Viksna-8.05, Kuprava-8.25, Vilaka-8.45, Žīguri-9.00, Semenova-9.20, Rekova-9.35, Briežuciems-9.50, Baltinava-10.05, Tilža-10.25, Golvari-10.45, Bērzbils-11.05, Lazdukalns-11.20, Rugāji-11.35, Medri-11.45, Naudaskalns-11.55, Bērzkalne-12.10. Tālr. 22845900.

Pārdod kviešu, miežu miltus - 0,17 Ls/kg, kultivatoru (S-veida zari), mazlietotu siena grābekli (zirga). Tālr. 26374185.

Pārdod piekabi 2PTS.

Tālr. 28733067.

Pārdod Mitsubishi Galant, 1989.g., TA 01.2014. Tālr. 26113405.

Pārdod BMW-318, kabrioletu, 1994.g., ziemas un vasaras jumts, Ls 1800. Tālr. 26512321.

Pārdod MB W214 vējstiklu, divstāvu koka gultīju (paštaisita). Tālr. 22137449.

Pārdod bioloģiski audzētus kartupeļus. Tālr. 26176447.

Pārdod lietotu 80 l üdens sildītāju, labā kārtībā. Ls 30. Tālr. 27887726.

Pārdod piena teliti. Tālr. 22046366.

Pārdod spītuvēs, ēveles velvi. Tālr. 27087581.

Pārdod lopbarības, nešķirotus kartupeļus. Tālr. 29186230.

Pārdod Peugeot 306 labā kārtībā. Tālr. 292330080.

Pārdod HM šķirnes pirmspieni. Tālr. 26387266.

Pārdod lauku ipašumu. Tālr. 26493759.

Bioloģiskā saimniecība pārdod kazlēnus. Tālr. 29116193.

Pārdod 120 basu akordeonus. Tālr. 64321611.

Pārdod vecus žurnālu komplektus. Tālr. 64522299.

Pārdod gumijas laivu Ufimka-2. Tālr. 20044028.

Pārdod virpu 1A62. Tālr. 27801990.

Pārdod presēto sienu ķipās. Tālr. 26450807.

Pārdod bērnu ratījus, gultiņu. Tālr. 29105307.

Pārdod āpiņus, autosēdekļi (0-13 kg). Tālr. 26530986.

Pārdod 2-istabu dzīvokli 5. stāvā. Tālr. 29193631.

Pārdod akordeonu Weltmeister (80 basi). Tālr. 29193631.

Pārdod Chrysler detalas (2005.g.). Tālr. 22034800.

Pārdod Mercedes alumīnija diskus. Tālr. 29203744.

Pārdod motorzāģi Husqvarna-357, Husqvarna-444. Tālr. 28686650.

Pārdod saldējamo kameru, Ls 60. Tālr. 29653699.

Pārdod kazas, velosipēdu. Tālr. 26014366.

Pārdod vērpjamo ratiņu. Tālr. 28304868.

Pārdod māju Medņos. Tālr. 26349166.

Pārdod māju Balvos. Tālr. 27816243.

Pārdod sienu rulonus. Tālr. 26296163.

Pārdod pārtikas kartupeļus. Tālr. 26406426.

Pārdod MTZ-80 degvielas sūknī. Tālr. 26463062.

Pārdod Sharan, Audi diskus. Tālr. 26463062.

Pārdod slaucamu kazu, kazlēnus. Tālr. 26463062.

Pārdod GAZ-52 motoru. Tālr. 29157834.

Pārdod sienas savācējpiekabi Sigulda. Tālr. 29157834.

Pārdod klavieres, Ford Galaxy. Tālr. 29325031.

Pārdod lopbarības, nešķirotus kartupeļus. Tālr. 29186230.

Līdzjūtības

Mēs klusi paliekam šai krastā.
Vēji šalkos un mierinās mūs,
Bet tava vieta, kas bija šai dzīvē,
Vienmēr mūsu atmiņas būs.

Izsakām līdzjūtību un skumju bridi
domās esam kopā ar **Voldemāru**
un tuviniekiem, **VIKTORU MININU**
klusajā mūžības ceļā pavadot.

Žīguru skolas klassesbiedri

Nu ir atvadu brīdis,
Kad pasakām pēdējos vārdus,
Domās ejot tos ceļus,
Kur kādreiz kopā bij' iets.
Izsakām līdzjūtību Jānim Miņinam
un piederiņajiem, brāli **VIKTORU**
mūžības ceļā pavadot.
Jurjānu un Lukinu ģimenes

Lai paliek ābele, ko iestādiju,
Un vārds, ko kādam teicu mierinot.
Tik godigs darbs bez skāluma ir
vainags
(K.Apšķruma)

Izsakām visdziļāko līdzjūtību
Dzintaram Čudaram, TĒTI kapu
kalniņā pavadot.

Kaimiņi un draugi: A.Mārtuža
ģimene, E.Mārtuža ģimene un
D.Janevicas ģimene

Lūgsim svecēm rādīt gaismu,
Skujām taku izrotāt.
Dosim līdzi smilšu sauju,
Ziedus mūža gājumam.
Skumju un atvadu brīdi esam kopā
ar **Radzīvoļi** ģimēni, pavadot
JĀZEPU RADZĪVOĻIČU kapu
kalniņā.
Zeltkalnu ģimene

Kopīgās bērnības takās
Miju atmiņu daudz...
Nebūs šais baltajos ceļos
Mums vairs satikties ļauts.
Izsakām patiesu līdzjūtību **Silvijai**
Supei, BRĀLI pavadot mūžības
ceļā.
Baznīcas ielas 7.mājas 4.iejas
kaimiņi, mājas pārvaldnieks

Turp, kur tu aizgāji, apstājās laiks,
Norima sāpes, rūpes un bēdas...
Izsakām visdziļāko līdzjūtību un
skumju brīdi esam kopā ar **Viktoru**
Nikutaiti, TĒVU mūžības ceļā
pavadot.
SIA "Liepas Z" darba kolēgi

Mūsu klusa un patiesa līdzjūtība
Sofijai, Anatolijam, Viktoram un
tuviniekiem, viru, tēvu, vectēvu
DZISLAVU NIKUTAITI mūžībā
pavadot.
Olga, Rimma, Maksims

Ilgu mūžu nodzivoju,
Daudz darbiņu padarju;
Lai nu viegli Zemesmāte,
Paklāj savu paladziņu.
Skumju brīdi esam kopā ar visiem
tuviniekiem, **Liliju Groševu**
mūžībā pavadot.
Inta, Ingrida, Vija M., Elita,
Anna Ū., Dana

Atvadu vārdi

Egļu elpa dvēselei pāri
Skaitīt Saulainas debesis liegs,
Vienmēr tukšas būs sirdis, ko skāris
Tumsas kaisītais mūžibas sniegs.

**Atvadoties no
VIJAS KOĻCOVĀS**

03.02.1952. - 27.03.2013.

Mūžibā aizgājusi ilggadējā Balvu Mūzikas skolas skolotāja Vija Koļcova (dzim. Pleša).

Pēc Rēzeknes mūzikas vidusskolas klavieru klases absolvēšanas, viss skolotājas darba mūžs saistīts ar Balvu Mūzikas skolu, kas bija viņas vienīgā darbavietā.

Pateicoties augstajai atbildības sajūtai un profesionālītēi, Vija Koļcova iemantoja kolēgu un audzēkņu cieņu un mīlestību. Izaudzinātas vairākas paaudzes mūziku milošu un muzicēprotošu audzēkņu. Skolotāja Vija lepojās ar saviem audzēkņiem un arī audzēkņi ar siltiem vārdiem bija pateicīgi savai skolotājai.

Dzīvē svarīga vērtība skolotājai bija ģimene - par to viņa nepārstāja domāt un rūpēties ne mirkli, arī bērniem pieaugušiem esot. Īpašs prieks viņai bija par saviem pieciem mazbērniem.

Dzīlās sērās, cienā un pateicībā par Balvu Mūzikas skolai veltīto darba mūžu, noliecam galvas, paturot piemiņā skolotājas nerimtīgo vēlmi dzīvot un strādāt.

Izsakām patiesu līdzjūtību skolotājas VIJAS KOĻCOVĀS vīram Imantam, dēliem Intaram un Ingusam ar ģimenēm, mammai, brālim un pārējiem tuviniekiem.

BALVU MŪZIKAS SKOLA

Kas nocels smagumu no jūsu pleciem,
Kas sāpes sirdi varēs mierināt,
Vien klusums apkārt, klusums - sēru sveiciens,
Raud dvēsele, bet nespēj modināt...
(J.Tabūne)

Kad pāri apklausušai dzīves takai klājas smilšu un ziedu sega, kļusi skumstot un jūtot līdzi dvēseles sāpes, izsakām patiesus līdzjūtību **Intaram Koļcovam un tuviniekim, MĀMINU** pāragri mūžibas ceļā pavadot.

Balvu policijas iecirkņa kolektīvs

Domājet par mani, lai ir silti
Ari tad, kad sniegputēji snieg.
Neraudiet, ak, mani palicēji -
Mīletie nemūžam neaiziet.
Dalām bēdu smagumu un izsakām līdzjūtību **Ingusam Koļcovam un tuviniekim, MĀTI** zemes klēpi guldot.

Balvu policijas iecirkņa inspektori

Laiks apstājas ar skarbu piesietīnu,
Nav nākotnes, ir tikai vēju balss.
Un kādai milai, labai sirdī
Nekad vairs nesāpēs, ne arī sals.
Skumju un atvadu brīdi mūsu kļusa un patiesa līdzjūtību **Imantam Koļcovam**, sievu **VIJU** mūžibas ceļā pavadot.

Balvu novada pašvaldības Sociālais dienests

Pēdējo dziesmu tev dziedāšu kļusi,
Dusi, māmulit, dusi,
Tavu mīlu, kas mūžos stīdz,
Savās dienās mēs paņemsim līdz.
Mūsu patiesa līdzjūtība šajā smagajā brīdi **Intaram Koļcovam un tuviniekim**, pavadot **MĀMUĻU, VECMĀMINU** kļusajā mūžibas dārzā.

MMK "Bebrītis"

Mūsu vārdus un nopūtas, mīlestību un prieku Zeme un debesis kļusējot apber ar mūžibas sniegu. Sērojam par mūzikas pedagoģes VIJAS KOĻCOVĀS aiziešanu mūžibā un izsakām līdzjūtību piederīgajiem.

Izglītības, kultūras un sporta pārvalde

Tik daudz vēl nepateiktā,
No dzīvē izjustā.
Tik daudz vēl nepaveiktā,
No mūžā cerētā.
(V.Kokle-Livīņa)

Neigadītājā sāpju brīdi skumstam par **VIJAS** pāragro aiziešanu mūžibā un izsakām patiesus līdzjūtību **visiem tuviniekim**. Rakstiņu un Voiku ģimenes

... izdzīsišu,
Bet ilgi vēl sāpēšu,
Kā tāla gaisma
Tev sirdi.

Sāpju un šķiršanās brīdi lai mūsu patiesa līdzjūtība **Žanīm, viņa māmulai, pārējiem tuviniekim, Mīlu CILVĒKU** mūžibā pavadot.

Augusts, Marija

Tu aizej prom pa balto ziemas ceļu.
Uz mūžibu! Šalc egle, priede, bērzs.
Un kādas mīlas, tuvas mājas durvis
Nekad vairs tavas rokas neatvērs.

(N.Dzirkale)

Izsakām visdzīlāko līdzjūtību **Intaram Koļcovam ar ģimeni, MĀTI** mūžibā pavadot.

Balvu MCVU mednieku kolektīvs

mūžika ir pārāk liela lai es ar to mērotos augumiem tāpēc labprātīgi kļūstu par sniega baltumiņu zem vijoļes locīja sāpēm

par zvaigznes sidrabīnu zem klavieru taustiņiem.
(M.Laukmane)

Izsakām visdzīlāko līdzjūtību mūsu kolējim **Ingum Koļcovam** brīdi, kad Zemes klēpi jāgulda māmuļa **VIJA KOĻCOVA**.

Dzimtsarakstu nodaļa, Izglītības, kultūras un sporta pārvalde

Ir sāpes, ko nespējam dalīt uz pusēm, Nav tādu vārdu, kas mierināt spētu. Nostājas blakus tev draugi un kļusē, Kaut vai tā, lai tev palīdzētu.

Skumju un atvadu brīdi mūsu patiesa līdzjūtību **drauga Ingusa Koļcova ģimenei, MATI** mūžibā pavadot.

Ozolu, Pauliņu ģimenes

Pa balto sniega taku projām aiziet māte,

Tik grūti noticeit, ka viņa nepārnāks. Vien paliek pēdas sniegā, kāda

klusa dziesma

Un gaišas, mīlas, siltas atmiņas.

Mūsu patiesi mierinājuma vārdi lai ir atbalsts sāpju brīdi **Ingusam un Intaram Koļcoviem**, atvadoties no MĀTES.

Balvu novada pašvaldības policijas kolektīvs

Mīlo tēt, cik ļoti grūti

Tevi zemes klēpim dot.

Atvadoties sveikas sūtīt,

Dziedāt dziesmu pēdējo.

(Z.Purvs)

Šajā sāpju un skumju brīdi esam

kopā uz izsakām visdzīlāko

līdzjūtību **Marinai Vāveritei un**

viņas tuviniekiem, TĒVU mūžibas

celā pavadot.

Magnifique un x5 kolektīvi

Klusiem soljem māmuliņa

Mūža durvis aizvērusi.

Ne vārdīja nebildusi,

Skumjas sirdi atstājusi.

(V.Kokle-Livīņa)

Mūsu kļusa un patiesa līdzjūtība

Valdai Krivišai ar ģimeni un

tuviniekiem, MĀMINU mūžibā

pavadot.

Šmagru, Krauču ģimenes

Dieviņ, iededz vakarzvaigzni,

Zemes bērns uz mājām iet...

Izsakām līdzjūtību **Intaram, MĀTI** kapu kalniņā pavadot.

Jana, Inga, Rita

... pa mirdzošu staru sargēgelis aiznesa dvēseli debesu kalnā.

(M.Cāklais)

Lai mūsu patiesa līdzjūtību palīdz pārvārēt bēdu smagumu **Koļcovu ģimenei, VIJU KOĻCOVU** mūžibā pavadot.

Pužuļu un Rukmaņu ģimenes

Raud pavasara vējš, un debess raud,

Rūgtas lāses pelēki mākoņi slaka.

Ir tikai sāpes. Un vārdu nav.

Te, kur mūžibā aizvajas taka.

Skumju un atvadu brīdi mūsu kļusa līdzjūtību **Elvirai Plešai**, no meitiņas

VIJAS uz mūžu atvadoties.

Bijušās kolēges **Krājbankā**: Luba, Maruta, Ināra, Veneranda, Veronika, Jadviga, Gaida

Ne tavi soļi skan, ne balss, Kaut velti sirds arvien vēl gaida.

(J.Silzars)

Lai mūsu kļusa un patiesa līdzjūtību skumju un atvadu brīdi ir atbalsts **Ingusam Koļcovam un pārējiem tuviniekiem, MAMULITI** mūžibas celā pavadot.

Balvu novada administratīvā komisija

Domājet par mani, lai ir silti

Ari tad, kad sniegputēji vējo.

Neraudiet, jūs, mani palicēji -

Mīletie nemūžam nenomirst.

Kad sniegutie pavasara vēji izšalko

milmmamīnas **VIJAS KOĻCOVĀS** neizdzīvotā mūža dziesmu, mūsu patiesa līdzjūtību **Initas ģimenei un tuviniekiem**.

Bērnudārza "Sienāzītis" kolektīvs

Ir sāpes, ko nespējam dalīt uz pusēm, Nav tādu vārdu, kas mierināt spētu.

Lai mūsu kļusa un patiesa līdzjūtību **Ingum Koļcovam**, pavadot **MĀTI** mūžibā.

Balvu novada Bāriņtiesas darbinieki

Vien tikai savu mīlestību varam Tev, baltā dvēselīte, dot šai celā

lidz,

Lai aizej tu pa sniegpulksteņu staru,

Kur tevi gaida mūžīgs dzives rīts.

(K.Apškrūma)

Izsakām patiesu līdzjūtību **Mārim Groševam un Santai Prolei, MĀMINU** mūžibas celā pavadot.

Zenta Š., Aivars Ā.

No tevis tik daudz bija ko gūt,

Tavas pēdas ir dzīlas, tās nepazūd,

Mums atmiņas vēl ilgi kopā būt...

(O.Rikmanis)

Izsakām patiesu līdzjūtību **Mārim Groševam un Santai Prolei, MĀMINU** mūžibas celā pavadot.

Tilžas internātpamatiskolas kolektīvs

Drīz pavasar's, un pakalnos plauks bērzi,

Maigas, zaļas lapas satrauks vējš,

Tu saulei savas acis nepavērsi,

Kaut mīlas balsis tevi sausks un

sauks.

(S.Sile)

Izsakām patiesu līdzjūtību **Andrejam Aleksejevam un tuviniekiem, TĒVU** mūžibā pavadot.

Balvu policijas iecirkņa kolektīvs

Tava mīla vecmāniņa